

PÄÄTÖS

Nro 183/2015/1

Dnro LSSAVI/149/04.08/2012

Annettu julkipanon jälkeen

20.10.2015

ASIA

Kokkolan Kantasataman ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen ja toiminnan muutos, Kokkola

HAKIJA

Kokkolan Satama Oy
Kantasatamantie 50
67900 Kokkola

LAITOS JA SEN SIJAINTI

Kokkolan Satama Oy hakee voimassa olevan Kantasataman ympäristöluvan tarkistamista ja muutosta satamatoiminnoille.

Kantasataman alueet jaetaan toiminnallisiin alueisiin sekä eri vaiheissa oleviin kehittämisalueisiin, jotka siirtyvät tulevaisuudessa toiminta-aluekäyttöön.

Kantasatama sijaitsee Kokkolan suurteollisuusalueen välittömässä läheisyydessä. Toiminta sijaitsee Kokkolan kaupungin Ykspihlajan kaupunginosassa (kiinteistötunnukset 272-44-1-192, 272-401-2-2, 272-401-1-219) noin seitsemän kilometriä länteen Kokkolan kaupungin keskustasta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Pääosin kauppamerenkulun käyttöön tarkoitetun ja yli 1 350 tonnin vetoisille aluksille soveltuvan sataman tai lastaus- taikka purkulaiturin toimintaan on oltava ympäristölupa ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n 1 momentin kohdan 12 a) perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 5 §:n mukaan 1 momentin kohdan 12 a) perusteella.

ASIAN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 30.10.2012.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Sataman luvat

Kantasatamalle on aikaisemmin myönnetty seuraavia lupia:

- Kokkolan Kantasatamaa koskeva ympäristölupa, Dnro LSY-2002-Y-300/31.12.2004, Nro 37/2004/2,
- Dnro TRAFI/14322/06.01.02.01/201, 30.5.2012. Satama-alueen vaarallisten aineiden kuljetukseen ja tilapäiseen säilytykseen liittyvän satama-alueen turvallisuusselvityksen hyväksyminen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa samanaikaisesti vireillä olevat Kokkolan Sataman muut ympäristölupahakemukset:

Tämän hakemuksen käsittelyn aikana Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa on käsittelyssä myös Kokkolan Syväsataman ympäristöluvan muuttamista ja tarkistamista koskeva hakemus (LSSAVI/150/04.08/2012) Kokkolan Hopeakiven satamaosan ympäristölupahakemus (LSSAVI/87/04.08/2013) sekä Kokkolan Sataman Syväsataman täyttöalueen ympäristöluvan muuttamista ja tarkistamista koskeva hakemus (79/04.08/2014).

Voimassa oleva lupa, joka tarkistetaan

Kokkolan Kantasatamalle vuonna 2004 myönnetty ympäristölupa (LSY-2002-Y-300) on voimassa toistaiseksi, ja uusi lupahakemus lupamääräysten tarkistamiseksi tuli jättää 30.10.2012 mennessä.

Velvoitteet aikaisemmassa ympäristöluvassa

Aikaisemmassa ympäristöluvassa oli hulevesien johtamisesta eräät määräaikaiset velvoitteet:

- AWT-terminaalin laiturin sadevesiviemäri oli 31.5.2006 mennessä varustettava sulkulaitteilla ja sen vesille on oltava öljynerotus ennen mereen johtamista (lupamääräys 4)
- Kemikaalilaituri piti, mikäli sitä tullaan edelleen käyttämään 1.5.2005 jälkeen kemikaalilaiturina, varustettava 31.5.2006 mennessä suoran vuodon mereen pääsyn estämiseksi riittävällä kynnyksellä meren suuntaan sekä suljettavalla pintavesiviemärillä (lupamääräys 5).
- Kemikaalikonttien ja säiliöpakkausten, mikäli niitä satamassa käsitellään, nostopaikkojen viemäröinti on 31.5.2006 mennessä koottava viemäriin, joka voidaan onnettomuuden sattuessa välittömästi sulkea (lupamääräys 5).
- Hulevesiä koskeva rakennussuunnitelma on esitettävä Länsi-Suomen ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi 1.5.2005 mennessä (lupamääräys 6).

Kaavoitus

Maakuntakaavan I vaihekaavassa satama-alue on kaavoitettu merkinnöillä LS. Merkinnällä on osoitettu alueen olevan Ykspihlajan Syväsataman, Kantasataman ja Hopeakiven sataman aluetta.

Kokkolan kaupunginvaltuuston 13.1.1992 hyväksymässä yleiskaavassa (Yleiskaava 2010) satama-alue on kaavoitettu merkinnällä LV. LV-merkinnällä osoitetut alueet on varattu satamatoiminnalle välittömästi liittyvien varastojen terminaalialueita sekä veneiden huolto- ja korjaustoimintaa varten. Teollisuus- ja varastoalue T on varattu teollisuus- ja varastokäyttöön sekä niitä palvelevien liiketoimintojen tiloille

Sataman alueella on voimassa myös suurteollisuusalueen osayleiskaava, sekä Kokkolan suurteollisuusalueen tuulivoima-alueen vaiheyleiskaava.

Kokkolan Satama on kaavoitettu asemakaavassa satama-alueeksi merkinnöillä LS/ks. Kokkolan kaupungin 45. kaupunginosan kaavattomalle alueelle hyväksytty asemakaava (1999) sijoittuu Kantasataman alueelle.

LAITOKSEN SIJAINNIPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Sijainti

Kokkolan Satama koostuu toimintojen perusteella kolmesta sataman osasta, jotka ovat Kantasatama, Hopeakiven satama ja Syväsatama.

Ykspihlajan asutusalueen keskusta on matkaa Kantasatamasta noin 1 km. Lähimmät asuinalueet sijaitsevat tätä lähempänä Kantasataman aluetta, noin 200-700 m etäisyydellä. Yksi kiinteistö sijaitsee sataman välittömässä läheisyydessä. Satamaa vastapäätä olevilla rannoilla ja saarilla sijaitseviin asutuksiin ja vapaa-ajan asuntoihin on satamasta etäisyyttä noin 1,5 kilometriä.

Kantasatama ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Patamäen pohjavesialue (1027251). Alue sijaitsee n 1,5 kilometrin päässä Kantasatamasta itään.

Sataman lähiympäristö

Satama sijaitsee Kokkolan suurteollisuusalueen itäpuolella ja läheiset maa-alueet ja kiinteistöt ovat lähinnä teollisuusyritysten käytössä. Kokkolan suurteollisuusalueella (Kokkolan Industrial Park-KIP) toimivat muun muassa Oy Woiikoski Ab, Boliden Kokkola Oy, Freeport Cobalt Oy, Kemira Oyj, CABB Oy, Kokkola Power Oy, CABB Oy, Kokkolan Voima Oy, Yara Suomi Oy, Yara Phosphate Oy, Tetra Chemicals Europe Oy.

Lähimmät suojelualueet

Kantasatamaa lähinnä oleva suojelualue on Rummelön-Harrbådan (FI1000003) Natura 2000-alue, joka sijaitsee lähimmillään noin kolmen kilometrin päässä Kantasatamasta koilliseen. Alue kuuluu valtakunnalliseen lintu- ja eläinsuojeluohjelmaan ja sen linnusto ja kasvillisuus on arvokas.

Lähimmillään noin neljän kilometrin etäisyydellä sataman pohjoispuolella on Natura 2000-verkostoon kuuluva Kokkolan saaristo-niminen alue (FI1000033), joka ulottuu Kokkolan, Kälviän ja Lohtajan edustalle.

Ympäristön tila ja laatu

Merialue ja sen kuormitus

Kokkolan Satama sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella, jonka Kokkolan edustan vesimuodostuman pintavesien ekologinen tila on nykyisellään tyydyttävä. Vesienhoidon tavoitteena on pintavesien hyvän säilyttäminen tai saavuttaminen vuoden 2015 mennessä.

Vesialuetta kuormittaa alueen teollisuus sekä kunnallinen jätevedenpuhdistamo. Jätevesien lisäksi merialueen tilaan vaikuttavat Trullöfjärdenille laskeva Perhonjoki ja Kaustarinlahdelle laskeva Sunti.

Kokkolan edustan merialue on matalaa ja avointa, jonka tilaan vaikuttavat rannikon pistekuormittajien lisäksi Perhonjoki ja maankohoaminen. Vesi on murtovettä, suolaisuus enimmillään 3,5 ‰. Pysyvä jääpeite muodostuu yleensä vuodenvaihteeseen mennessä ja kestää huhti-toukokuun vaihteeseen. Perhonjoen vähäsuolainen vesi kerrostuu talvella jään alle ja leviää kesälläkin usein erikseen havaittavana patjana pintavedessä.

Tarkkailua alueen vesistöistä on tehty Kokkolan edustan Öjan saariston ja Trullevinniemen väliseltä alueelta, ulottuen pohjoisessa Tankarin-Harrbådan ja Munakarin väliselle linjalle.

Kokkolan edustan merialueen metallipitoisuuksia on seurattu 1980-luvulta lähtien ja pääsääntöisesti metallipitoisuudet ovat laskeneet aina 1990-luvulle saakka, jonka jälkeen pitoisuudet ovat pysyneet ympäristölaatumien alapuolella. Meriveden metallipitoisuuksia tutkitaan sekä talvi- että avovesiaikana.

Merialueen keskimääräiset metallipitoisuudet olivat vuonna 2011 raudan, koboltin, nikkelin ja elohopean osalta laskevassa trendissä verrattuna edellisvuosien tuloksiin. Sen sijaan sinkin, kuparin ja kadmiumin pitoisuudet olivat nousussa. Biologisen ja kemiallisen hapenkulutuksen arvot olivat laskusuunnassa, fosforipitoisuus sen sijaan nousussa. Typen määrä oli kahden edellisvuoden tasolla.

Sedimentti

Sataman laajennushankkeiden ja satama-altaiden kunnostus-ruoppaussuunnitelmien yhteydessä on tehty hakijan toimesta sedimenttitutkimuksia Syväsataman, Hopeakiven sataman ja Kantasataman edustoilla, satama-altaissa ja väylillä vuosina 2008-2012.

Kantasataman edustalta satama-altaasta 3.7.2012 otettujen sedimenttiaineiden haitta-ainepitoisuudet ovat ylittäneet kriteeritason 2 ja ne luokitellaan meriläjityskelvottomiksi.

Ilman laatu

Ilman laatua seurataan mittaamalla Kokkolan keskustassa ja Ykspihlajan koululla, joka sijaitsee Ykspihlajan asuntoalueen pohjoispuolella runsaan kilometrin etäisyydellä satamasta kaakkoon.

Ykspihlajassa sijaitsevat suurteollisuus, energiantuotanto ja satamatoiminnot aiheuttavat suurimman osan kaupungin ilmaan pääsevästä rikkidioksidi- ja metallipäästöistä sekä tällä hetkellä myös typenoksidipäästöistä. Suurin yksittäinen typenoksidien päästölähde Kokkolassa on tieliikenne, mutta Ykspihlajan teollisuus- ja satama-alueen laitosten yhteenlasketut typenoksidipäästöt ylittävät selvästi tieliikenteen päästöt. Kokkolan Sataman toiminnot (sis. laivaliikenne), aiheuttavat pääosin typenoksidi- ja hiukkaspäästöjä.

Ykspihlajassa mitatut rikkidioksidi- ja typenoksidipitoisuudet ovat alittaneet ohje- ja raja-arvot. Hengitettävien hiukkasten suurimmat vuorokausipitoisuudet ovat ylittäneet vuosittain valtioneuvoston asettaman vuorokausiraja-arvon, mutta vuorokausiohjearvoon ja vuosiraja-arvoon verrattavat pitoisuudet ovat alittaneet. Kokkolan kaupungin vuonna 2010 tehdyn ilmanlaadunselvityksen mukaan Ykspihlajan ilmanlaatu on ollut pääosin luokkaa hyvä, vaikka teollisuus- ja satama-alueen päästöt vaikuttavat ajoittain selvästi Ykspihlajan ilmanlaatuun.

Kalasto ja kalastus

Kokemäen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen vuonna 2010 tekemän virkistys- ja kotitarvekalastuksen mukaan virkistys- ja kotitarvekalastajain kalastus oli alueella aktiivista. Kokkolan edustan merialueella tapahtuva kalastus on monipuolista, painottuen erityisesti verkkokalastukseen.

Kokkolan alueen saalislajit määräjärjestyksessä ovat siika, lahna, ahven, hauki ja särki. Alueella kalastetaan myös muikkua ja silakkaa. Meritaimenen ja lohen saaliit olivat vuonna 2010 varsin pieniä. 2000-luvulla on havaittu, että särkikalojen saalisosuudet ovat kasvaneet (Kokemäen vesistön vesiensuojeluyhdistys vuonna 2010).

Alueella on tehty kartoitusta myös siian poikastuotantoalueista 2008-2011. Kartoituksen mukaan siian poikasille paras ympäristö on Hopeakivenlahdella, jossa on poikasille sopivaa hiekka- ja hietapohjaa.

Virkistyskäyttö

Sataman ulkopuoleinen merialue toimii virkistys-, veneily ja kalastusalueena. Suurteollisuusalueen ulkopuoliset ranta-alueet tarjoavat ulkoilu- ja retkeilypaikkoja. Harriniemen itäpuolen ja Rummelön alueilla on lintutorneja ja luontopolkuja. Itäpuolen metsäalueella on virkistyskäytössä oleva polkuverkosto ja Santahaan pururata. Eteläpuolella sijaitsee Lahdenperän uimaranta ja Potin pienvenesatama.

SATAMAN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Kokkolan Satama koostuu toimintojen perusteella kolmesta sataman osasta, jotka ovat Kantasatama, Hopeakiven satama ja Syväsatama. Jokainen satamaosa on erikoistunut erilaisiin tuotteisiin. Poikkeustilanteissa kaikkien eri satamaosien kautta voidaan kuitenkin kuljettaa myös muiden satamaosien kautta normaalisti kuljetettavia tuotteita.

Kantasatama on ollut toiminnassa vuodesta 1825. Tavarakuljetukset satamaan ja satamasta hoidetaan pääosin rautateitse ja osin rekka-autoilla. Kantasataman konttiliikenne on säännöllistä viikkoliikennettä.

Kantasataman pinta-ala on yhteensä 54,3 ha. Siihen kuuluu nykyinen 35,1 ha:n alue sekä kehitysalueet, joiden pinta-ala on yhteensä 19,2 ha.

Kantasatama koostuu kuudesta laiturista, joiden alusten kulkusyväykset vaihtelevat välillä 8,3 – 9,5 metriä. Satamassa on kahdeksan erillistä varastoa.

Toiminta

Kantasatamassa käsitellään pääsääntöisesti kalkkipohjaisia tuotteita, alumiini-savea, apatiittia, lannoitteita, rikkihappoa, kalsiumkloridia, kontteja sekä kappaletavaraa, kuten sahateollisuuden tuotteita.

Kokkolan Sataman kokonaisrahtiliikenteen arvioidaan kasvavan nykyisestä noin 8 milj. tonnista vuoteen 2020 mennessä noin 16 milj. tonniin. Kantasatamassa kokonaisrahtiliikenteen arvioidaan kasvavan konttiliikenteen ja kappaletavaran kasvun myötä nykyisestä noin 1,2 miljoonasta tonnista vuoteen 2016 mennessä noin 1,5 miljoonaan tonniin. Laajennuksen myötä kalkkikivi- ja kalkkikuljetukset siirtyvät pois Kantasatamasta Hopeakiven satamaan.

Kokkolan Satama varautuu tulevaisuudessa kaikkien IMO-luokkien 1-9 läpikulkun sataman kautta. Vaarallisten aineiden (VAK-kuljetukset) pääasiallinen kuljetusreitti on Hopeakiven sataman IMO-alueen kautta. Myös muissa satamaosissa on mahdollista pienten VAK-kuljetusten toteuttaminen.

Toiminta Kantasatamassa tapahtuu kahdessa vuorossa arkisin klo 7-24 ja viikonloppuisin yhdessä vuorossa klo 7-16 liikennöinnin näin vaatiessa sekä tarvittaessa myös muina aikoina.

Kantasataman toiminta on kehittynyt lupakauden aikana merkittävästi. Suurimmat investoinnit liittyvät AWT-terminaalin (all weather terminal) ja varastointialueiden rakentamiseen sekä ISPS-turvallisuussäännösten takia tehdyt rakennelmat.

Satamaoperaattoreina toimivat Oy M Rauanheimo Ab, Otto Rhoden Oy ja terminaalioperaattoreina A. Lahti Oy sekä Koukkukuljetus Oy.

Sataman laajennus

Kokkolan sataman kehittämisestä laadittu yleissuunnitelma vuosille 2010 - 2030 käsittää satama-alueen rakentamista; ruoppaus- ja täyttötöitä, laiturirakenteita, vaihteittain rakentamista, terminaalialuetta, kuljetinjärjestelmiä ja uusia liikennejärjestelyjä.

Kantasataman laajentamiselle on suunnitteilla vesilupahakemus pengeraltaan rakentamiselle ja merialueen täyttämiseksi sataman kenttäalueeksi. Uusista laiturirakenteista ei ole tehty vielä tarkempia suunnitelmia.

Sataman laiturit, lastit, rakenteet ja liikenne

Sataman laiturit ja varustus

Kantasatama koostuu viidestä erillisestä laiturista (neljä laivapaikkaa), joiden yhteispituus on 692 metriä (taulukko 3). Lisäksi satamassa on tihtaailaituri ja peräporttipaikka. Alusten kulkusyvyudet vaihtelevat 4,0 - 9,5 metriin. Laiturit ja niiden varusteet ilmenevät seuraavasta taulukosta.

Laituri	Pääasiallinen toiminta	Purku- ja lastauslaitteet
Rantalaiturit 1 ja 2	Kalkki, kalkkikivi, parrut, puupelletit, pylväät ja sahatavarat	Nivelpuominosturit (2 x 8 t), hydraulinen satamanosturi Mantsinen, siirrettävät kuljettimet
Pakkahuoneen laiturit 3	Matkustajaliikenne	Ei käytössä
AWT terminaali laiturit 4	CoCu-metalliseokset, kontit, sinkki, teräs	Siltanosturit (1x50 t)
Kemikaalilaituri 5	Rikkihappo, kalsiumkloridi, kontit	
Tihtaailaituri	Kiinnityslaituri, mm. viranomais-tarkoitukseen	Ei laitteita
Peräporttipaikka		

Lastien käsittely ja varastointi satamassa

Kappaletavaran purku tapahtuu laivan omalla nosturilla tai sataman nosturilla. Lastauksessa varastosta tai varastokentältä kappaletavara siirretään trukin tai kasetin avulla laiturille, josta se nostetaan laiturilla olevaan kasettiin.

Irtotavara puretaan yleensä nosturilla tai kahmarilla kasalle laiturille, junavau-nuihin tai suppilon kautta varastoon. Esimerkiksi alumiinisavi puretaan aluksista erikoiskahmarilla laiturilla sijaitsevaan purkusuppiloon. Tästä eteenpäin materiaali kulkee suljetussa järjestelmässä. Purkaustapa on lähes pölyämätön. Herkästi pölyäviä, kuivia tuotteita voidaan purkaa laivasta paineilmaputkistolla suoraan varastoon ja päinvastoin. Nestemäiset kemikaalit siirretään purkuvarren kautta suoraan putkistoon.

Lastaukset tapahtuvat varastosta kuljettimeen tai laatikkoon laiturille, josta materiaali nostetaan kahmarilla laivaan. Varastosta 1 lastaus voidaan tehdä suoraan paineputken avulla laivaan. Junavaunusta kuiva irtotavara voidaan tyhjentää varaston 6 purkumonttuun, josta se lastataan kuljettimen avulla suoraan laivaan. Sahatavara kuljetetaan varastokentältä laiturin kautta laivaan.

Kantasataman alueella on tällä hetkellä kahdeksan varastoa joiden pinta-ala on yhteensä 44 019 m². Varastot 1 ja 6 ovat kuivan irtotavaran säilytykseen, varastokatos 7 puutavaran säilytykseen ja muut varastot ovat monitoimivarastoja.

Varasto	Tyyppi	Muuta
Varasto 1	monitoimivarasto	poltettu kalkki
Varasto 3	monitoimivarasto	irtotavara/kappaletavara
Varasto 4	monitoimivarasto	irtotavara/kappaletavara
Varasto 6	monitoimivarasto	varastossa kuljettimet irtotavaralle
Varasto 7	monitoimivarasto	puutavara
Varasto 8	monitoimivarasto	irtotavara/kappaletavara
Varasto 9	monitoimivarasto	bulk- ja kappaletavara
AWT varasto	monitoimivarasto	irtotavara/kappaletavara

AWT-terminaalissa laivan lastaus ja purkaus tapahtuu sisätiloissa riippumatta säästä siten, että lastiruuma on terminaalirakennuksen sisällä ja komentosilta rakennuksen ulkopuolella.

Sataman liikenne ja tavaramäärät

Kantasatamassa käyneiden alusten määrä on vaihdellut välillä 120-210 alukseen vuosina 2007-2011. Aluskäyntien määrän arvioidaan kasvavan kokonaisrahti liikenteen kasvun myötä noin 240 - 260 alukseen vuoteen 2016 mennessä. Satamaan tuleva ja sieltä lähtevä maantieliikenne hoidetaan satamaporttien kautta.

Meriväylät

Syväsatamaan johtaa tällä hetkellä pohjoisen suunnalta 13 metrin syvyinen laivaväylä, jolta erkanee 9,5 metrin syvyinen laivaväylä Kantasatamaan (liite 10).

Rautatieliikenneyhteydet

Kokkolan rautatieasemalta on Kokkolan satamaan Liikenneviraston ylläpitämä rautatieyhteys, joka kulkee noin viiden kilometrin mittaista, pääosin Kokkolan satamaa palvelevaa Ykspihlajan rataa pitkin. Satama-alueella raide haarautuu usealle raiteelle. Kokkolan Satama ylläpitää satama-alueella olevia rakentamiaan raiteita. Kantasataman liikennemäärät ovat:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Alusliikenne (kpl/v)	120	177	210	186	169	162
Rautatieliikenne (vaunua/v)	1 250	1 300	2 400	5 600	3 100	4 490

Tulevaisuudessa tavaraliikenteen kasvun myötä rautatieliikenteen arvioidaan kasvavan noin 8 000-12 000 vaunuun/vuosi.

Maantieliikenne

Satamaan tulevan maantieliikenteen raskaiden kuljetusten määrä on vaihdellut vuosina 2007-2011 noin 3 600-6 500 kuljetusta/vuosi. Sataman tavaraliikenteen kasvun arvioidaan lisäävän sataman raskaan maaliikenteen määrää vuoteen 2016 mennessä noin tasolle 10 000 kuljetusta/vuosi.

Tavaraliikenne

Kokkolan Kantasataman materiaalmäärät vuosina 2009-2014 on esitetty alla olevassa taulukossa. Pääasiallisia vientituotteita vuonna 2014 olivat kalsiumkloridi, lannoite, apatiitti, parrut, sahatavara ja kontit. Pääasiallisia tuontituotteita olivat kalkkikivi, poltetu kalkki, rikkihappo, kobolttikivi ja kontit.

Tavaraliikenne (t/vuosi)						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tuonti	354 795	548 497	742 520	593 198	559 078	454 547
Kauttakulku	105 774	181 055	196 997	114 905	25 409	-
Vienti	217 834	264 486	258 121	216 905	181 123	240 174
Kauttakulku	-	-	541	-	-	-
Yhteensä	678 403	994 038	1 198 178	925 008	765 610	694 721

Vaaralliset aineet

Kokkolan Sataman kautta kulkee n. 8 miljoonaa tonnia tavaraa vuodessa, josta vajaa 1 miljoonaa tonnia on vaarallisia aineita. Tästä puolet on polttoaineita. Lisäksi sataman kautta on kulkenut vaarallisia aineita sisältäviä IMO-kontteja sekä muita pakattuja vaarallisia aineita keskimäärin vajaa 10 000 tonnia vuodessa (n. 2 konttia vuorokaudessa).

Kantasataman kautta kulkevia vaarallisia aineita ovat olleet mm. rikkihappo ja IMO-kontit. Vaarallisten aineiden tilapäiseen säilytykseen on varattu ja merkitty oma erillinen varastoalue Kantasatamaan. Vuonna 2015 pääasiallinen IMO-alue on siirretty Hopeakiven sataman puolelle, jossa IMO-kontit varastoidaan. Kantasataman puolelle sijoittuu tulevaisuudessa vain satunnaisia IMO-kontteja.

Polttoaineiden varastointi ja kulutus

Sataman ja satamaoperaattoreiden käyttämät työkoneet tankataan satama-alueella. Sataman kunnossapitotöissä käytettävien työkoneiden polttoainehuolto on järjestetty Kantasatamassa sijaitsevasta operaattorinpolttoainesäiliöstä. Ajoneuvojen tankkauspiste sijaitsee varasto nro 9 yhteydessä.

Vesihuolto ja viemärointi

Kantasataman alueella on kunnallinen vesi- ja viemäriverkosto. Satamatoiminnan jätevedet johdetaan yleiseen viemäriverkkoon. Vuosittain saniteettivesiä syntyy noin 600 - 700 m³. Alukset tilaavat jätevesipalvelut suoraan yksityisiltä toiminnanharjoittajilta eikä alusten jätevesiä johdeta sataman viemäriverkoston. Sataman erilaisissa pesuissa ei käytetä kemikaaleja.

Asfaltoiduilta alueilta syntyvät hulevedet johdetaan viemäreiden ja öljynerotuskaivojen kautta Ykspihlajanlahteen. Sataman hulevesiviemäroidyllä alueella

(35,1 ha) hulevesiä syntyy vuosisadannan (526 mm/a) perusteella noin 184 626 m³.

Hulevesien keräilyjärjestelmä kattaa käytössä olevat satamakentät ja päivittäisessä käytössä olevat liikennereitit. Näiden lisäksi osassa Kantasataman alueella on kunnallinen sadevesiviemäri ja sen keräilykaivot hulevesille.

Energian käyttö ja arvio käytön tehokkuudesta

Kantasataman sähkönkulutus on vaihdellut vuosina 2007 – 2011 välillä noin 0,69 – 1,2 miljoonaa kWh vuodessa. Vuonna 2011 suoran sähköenergian kulutus oli 1 171 977 kWh, josta AW-terminaalin kulutus oli 890 896 kWh.

Satamatoimintojen energia	2007	2008	2009	2010	2011
Sähköenergia (kWh)	787 178	891 558	685 576	992 056	1 171 977

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Satama-alueella pyritään kaikessa toiminnassa päästöjen ja jätemäärien pienentämiseen sekä kestäväen kehityksen periaatteiden edistämiseen. Tavoitteeseen pääsemiseksi satama mm. ottaa ympäristövaatimukset huomioon sataman vesirakennus- ja muissa hankkeissa, kouluttaa henkilökuntaansa ja pyrkii käyttämään toiminnassaan mahdollisimman nykyaikaista kalustoa.

Satama-alueen yleisestä siisteydestä huolehditaan. Aluksille on järjestetty mahdollisuus maasähkön käyttöön.

Satamatoimintojen sijoittelulla ja pölyämistä tehokkaasti estävillä lastinkäsittelymenetelmillä voidaan parantaa alueen ilmanlaatua. Tällaisia menetelmiä ovat mm. lastien käsittely AWT-terminaalissa sisätiloissa.

Kokkolan Satama Oy noudattaa toiminnassaan laatuja järjestelmästandardia ISO 9001.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Päästöt vesiin ja viemäriin

Jäte- ja hulevesipäästöt

Sataman toiminta ei normaalitoiminnan aikana aiheuta haitallisia päästöjä mereen tai viemäriin.

Kantasataman pohjoisosan hulevesien keräilyjärjestelmä on uusittu AWT-terminaalin rakennustöiden ja uuden satamakentän käyttöönoton yhteydessä. AWT-terminaalin laiturin sadevesiviemäri on varustettu sulkulaitteilla sekä öljynerotuksella ennen mereen johtamista. Öljynerotuskaivot ja hiekanerotuskaivot on tyhjennetty vuosittain 8 - 12 kertaa.

Laiturialueet ja lastin käsittelyalueet ovat asfalttipintaisia ja niiltä tulevat sade- ja sulamisvedet johdetaan pinnan kallistuksin sadevesiviemäriin, jotka on varustettu hiekanerotuskaivoilla. Satamakentiltä kulkeutuu hulevesien mukana satamassa käsiteltävistä irtolasteista sekä työkonien ja liikenteen päästöistä mereen kuormitusta. Hienojakoisen irtolastin pääsy mereen estetään peittämällä laiturikaivojen kannet lastin purun ja lastauksen ajaksi. Satamakenttä puhdistetaan lastijäämistä keräävällä harjakoneella.

Hulevesinäytteitä on tutkittu kolmesta purkupisteestä keväällä 2013. Vedessä oli kohonneita pitoisuuksia ainakin typpeä, fosforia ja kiintoaineita. Yhden keräilynäytteen perusteella voidaan todeta, että Kantasataman hulevesistä aiheutuva kuormitus ei ole merkittävä.

Ruoppaukset ja satamakenttien rakentaminen

Merialueen ruoppaukset ja satamakenttien rakentaminen luvitetaan erikseen.

Päästöt maanperään ja pohjavesiin

Normaalioloissa satamasta ei aiheudu päästöjä maaperään eikä pohjavesiin. Satamakentät, varastoalueet sekä sataman ajoväylät on asfaltoitu. Toiminta-alueen eli päällystetyn alueen pinta-ala on noin 35,1 ha, josta pintavedet johdetaan sadevesiviemäriin ja edelleen mereen. Kehitysalueilla eli asfaltoimattomilla alueilla (19,2 ha) hulevesiä imeytyy maahan.

Päästöt ilmaan

Ilmanlaatuselvitykset

Kokkolan Satama on ollut mukana Kokkolan ilmanlaadun yhteistarkkailussa vuosille 2007-2011, josta on vastannut Kokkolan kaupungin ympäristöpalvelut. Kokkolan sataman alusliikenteen yhtenäinen laskentamalli perustuu toteutuneeseen liikenteeseen. Kokkolan satamalle on laskettu ilmapäästöt satamanosittain vuosina 2007-2011. Lisäksi Jyväskylän yliopiston ympäristötutkimuskeskus on laatinut satamalle vuonna 2004 ilmapäästöjen leviämismalliselvityksen. Leviämismallin avulla arvioitiin Kokkolan Kanta- ja Syväsataman laiva-, raide- ja moottoriajoneuvoliikenteen sekä työkonien ja tilojen lämmittämisen päästöjen aiheuttamia pitoisuuksia. Pääasialliset päästöt olivat selvityksen mukaan rikkidioksidi ja typenoksidit.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Kokkolan sataman eri toimintojen laskennallisesti arvioitua ilman epäpuhtauksien päästöt (t) vuonna 2002 sekä Kokkolan kaupungin kokonaispäästöt vuonna 2001.

Toiminta	Päästöt t/a					
	CO	HC	NO _x	Hiukkaset	SO ₂	CO ₂
-laivaliikenne	14,9	4,5	155	3,3		13,1
-maantiiliikenne	0,05	0,04	0,83	0,02		0,0008
-junaliikenne	0,02	0,009	0,16	0,003		0,004
-työkoneet	2,9	0,97	6,9	0,58		0,58
-lämmitys			0,06	0,005		0,016
Satama yhteensä	17,9	5,5	163	3,9		13,7
Kokonaispäästöt Kokkolassa			878	80		968

Kokkolan Sataman ilmapäästöistä suurin osa on peräisin laivaliikenteestä. Alusten päästöt satamassa ja satamaan tulevalla väylällä olivat noin 95 % kaikkien satamatoimintojen rikkidioksidin ja typen oksidien päästöistä.

Kantasataman ilmapäästöjen arvioidaan kokonaisrahtiliikenteen kasvun ja siitä johtuvan alusliikenteen kasvuennusteen toteutumasta riippuen noin 14-24 % nykytilanteeseen nähden.

Pölyäminen

Lastin käsittelyssä voi syntyä ympäristöön leviävää pölyä. Kantasatamassa pölypäästöjä ovat pienentäneet AWT-terminaalin käyttöönotto, jossa purku- ja lastaustoiminnot tehdään sisätiloissa. Pölyämistä ovat vähentäneet myös suljetut lastinkäsittelyjärjestelmät sekä satamakenttien tehostunut puhtaanapito. Varastokasoja ja liikenneväyliä kastellaan tarvittaessa.

Melu ja tärinä

Pääosin suurteollisuusalueella toimivat yritykset aiheuttavat melua jatkuvatoimisesti, sekä päivä- että yöaikaan. Poikkeuksena on Kokkolan satama, jossa laivojen lastaus tapahtuu pääsääntöisesti klo 06-22.00 välillä. Yöaikaan satamatoiminnot taukoavat ja melutasot satamien ympärillä alenevat. Sataman melu eroaa luonteeltaan muiden toimijoiden melusta. Satamamelu muodostuu liikenteestä, liikkuvien työkoneiden äänistä ja kolahduksista. Työkoneet ovat tärkein sataman melulähde ryhmä. Rekkojen melu on merkittävää Kantasatamaan johtavalla yleisellä tiellä. Laivojen melu ja raideliikenne on merkityksellään vähäistä.

Kokkolan suurteollisuusalueen ympäristömeluselvitys toteutettiin vuonna 2010. Kokkolan satamalle on tehty erillinen ympäristömeluselvitys vuonna 2013. Työ tehtiin ympäristömelumittauksin ja melun leviämisen mallinnuksena.

Melumallinnuksen mukaan nykytilassa Kantasataman päiväajan 55 dB keskiäänitason melualueelle ei jää yhtään asuinrakennusta. Yöllä Kantasataman 50 dB melualueelle ei jää myöskään asuinrakennuksia. Lähinnä Potin länsirannan alueella esiintyy yöaikaan n. 40 dB keskiäänitasoa.

Kantasataman melu ennustetilanteessa, jolloin Potin länsirannan alueelle on mallinnettu n. 250 m pitkä ja 3,5 m korkea meluaita, on päiväajan keskiäänitaso sataman laajennuksen jälkeen noin 43 – 45 dB (epävarmuus $\pm$ 3-4 dB).

Kantasataman melua on vähentänyt AWT-terminaalin käyttöönotto, jossa purku- ja lastaustoiminnot tehdään sisätiloissa. Lisäksi vuonna 2013 on rakennettu Kantasataman alueelle uusi korjaamo ja toinen uusi halli. Rakennusten sijoittamisella on huomioitu sataman alueelta asuinalueelle suuntautuva melu, ja uudet rakennukset toimivat asutukseen suuntaan meluesteenä. Suunniteltua meluaitaa ei ole vielä rakennettu.

Tehtyjen havaintojen perusteella suurteollisuuden ääni on pääsääntöisesti tasaista kohinaa. Ykspihlajan alueella on mahdollista erottaa liikenteen ja Kantasataman yksittäisiä äänilähteitä. Jotta äänitaso Ykspihlajassa ei nousisi, tulee satamassa ja teollisuuslaitoksilla laiteinvestointeja tehtäessä suosia melupäästöarvoltaan hiljaisia tuotteita.

Jätehuolto

Kokkolan sataman jätehuoltosuunnitelma on päivitetty vuonna 2014 valtioneuvoston merenkulun ympäristönsuojelusta annetun asetuksen (76/2010) mukaisesti. Sataman jätehuoltosuunnitelma sisältää sekä aluksista olevien jätteiden että satamatoiminnan kiinteistöjätteiden jätehuollon. ELY-keskus hyväksyy suunnitelman. Jätehuoltosuunnitelmaa tarkistetaan kun jätehuolto muuttuu merkittävästi.

Satama käyttää jätehuoltoyritysten palveluja. Jätehuoltoyritys vastaa jätteen kuljetuksesta, esikäsittelystä, hävittämisestä ja raportoinnista satamalle. Jätehuoltoyhtiö hoitaa kokonaisuudessaan Kokkolan sataman jätehuollon kuten jäteastioiden tyhjennykset ja huollon sekä tarvittavat jätehuollon erityispalvelut. kuten öljyisten seosten, laivojen saniteetti- ja käymäläjätevesien, biojätteiden ja vaarallisten jätteiden kuljetuksen asianmukaiseen käsittelyyn tai vastaanottoon paikkaan. Jätteet päätyvät pääosin Kokkolan kaupungin alueella toimivan alueellisen jätehuoltoyhtiön Ab Ekorosk Oy:n käsiteltäväksi.

Kokkolan satama on järjestänyt aluksia palvelevan jätehuollon seuraaville jätejakeille: Öljypitoinen jäte, haitalliset nestemäiset jätteet, käymälävedet, kiinteä alusjäte (lajitellaan seuraavasti: paperi ja pahvi, lasi, metalli, polttojäte, sekajäte, kansainvälinen ruokajäte, biojäte ja vaarallisten jätteiden pienerät), alusten säiliö- ja ruumapesuvedet sekä painolastivedet.

Alukset hoitavat seuraavien jätteiden käsittelyn:

- vaaralliset jätteet (suuret määrät)
- IMDG-luokkiin kuuluvista lasteista syntyneet jätteet
- Muut lastijätteet (esim. pesuvedet , rikkipesurijätevedet, akut)

Lajittelupisteet löytyvät jokaisesta satamaosasta.

Jätteiden lajit ja määrät

Kokkolan Satama pyrkii panostamaan jätehuollon kehittämiseen seuraavilla alueilla:

- Jätteiden synnyn ehkäisy
- Lajittelun tehokkuus
- Jätekustannusten pienentäminen
- Jätehuoltoverkoston kehittäminen ja ylläpitäminen

Alla olevassa taulukossa on kooste Kantasataman jätemääristä vuonna 2012 (koosteissa aluksilta syntyneitä jätteitä ja satamatoiminnasta syntyneitä jätteitä ei ole eroteltu toisistaan).

Jätelaji ja käyttötarkoitus	Jätetunnus	Jätemäärä kg
Sekalainen keräyspaperi	20 01 01	3 360
Ruskea pahvi ja kartonki	20 01 01	72
Sekalasi	20 01 02	720
Puhdas metalli	20 01 40	252
Energiajäte	20 01 99	1 796
Biojäte	20 01 08	1 716
Kansainvälinen ruokajäte	20 01 08	1 480
Kaatopaikkajäte (lajittelematon)	20 03 01	4 000
Kaatopaikkajäte	20 03 01	43 095
Kokonaisjättemäärä		56 491
<i>Uusiohyötykäyttö</i>		<i>4 404</i>
<i>Energiahöyrykäyttö</i>		<i>4 992</i>
<i>Hyötykäyttö yhteensä</i>		<i>9 396</i>
<i>-osuus kokonaisjättemäärästä</i>		<i>16,6</i>
<i>Jätteen loppusijoitus</i>		<i>47 095</i>
<i>-osuus kokonaisjättemäärästä</i>		<i>83,4</i>

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Satamatoiminnan ympäristövaikutukset aiheutuvat pääasiassa lastin käsittelystä, käsittelyn ja liikenteen aiheuttamasta melusta sekä alusliikenteen, rekka- ja autoliikenteen, raideliikenteen, työkoneiden ja lasti- ja hiekoituspolyn aiheuttamista päästöistä ilmaan. Lisäksi laivaliikenne aiheuttaa virtausten muutoksia meriväylällä ja satamassa.

Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen

Sataman toiminnoilla voi olla välillisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen. Tällaisia tekijöitä voivat olla esimerkiksi melu, päästöt ilmaan, haitallisten aineiden leviäminen ja kemikaalien kuljetukseen liittyvät mahdolliset vahingot ja kemikaalien varastoinnista aiheutuvat päästöt.

Sataman nykyiset toiminnot ja toiminnan laajentamiseksi suunnitellut rakennusalueet ovat olemassa olevaa satama-aluetta. Hankkeen vaikutukset viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen kuitenkin rajoittuvat satama-alueelle ja siten niiden ei katsota olevan merkittäviä.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin

Satamaa lähinnä oleva suojelualue on Rummelön-Harrbådan (FI1000003) Natura 2000-alue, joka sijaitsee lähimmillään noin kolmen kilometrin päässä Kantasatamasta koilliseen. Etäisyyksistä johtuen nykyisellä ja tulevaisuudessa laajenevalla satama-alueen toiminnalla ei arvioida olevan haitallista vaikutusta.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Kokkolan edustan merialuetta kuormittaa alueen teollisuus sekä kunnallinen jätevedenpuhdistamo. Satamakentiltä ja alusliikenteestä tuleva kuormitus voi lisätä veden ravinne- ja kiintoainepitoisuuksia sataman lähistöllä. Satamasta ja aluksista peräisin olevia aineita voi kertyä satama-altaan pohjalle. Kuitenkin sataman normaalitoiminnan vaikutusten veden laatuun arvioidaan olevan paikallisia ja varsin vähäisiä.

Sataman laajennuksilla on vaikutuksia veden laatuun rakentamisen aikana. Ruoppauksen yhteydessä merenpohjasta irtaava kiintoainesta sekä vapautuu kiintoaineeseen sitoutuneita ravinteita, erityisesti fosforia. Rakentamisen aikainen ruoppauksesta johtuva veden samentuminen on kuitenkin suhteellisen paikallista ja lyhytaikaista. Kokkolan sataman edustan mittauspisteessä on havaittu nykyiselläänkin suhteellisen korkeita fosforipitoisuuksia, joten ruoppauksen vaikutuksesta mahdollisesti irtaavan fosforin ei näin ollen katsota vaikuttavan merkittävästi vesialueen rehevyyteen.

Sataman normaalitoimintojen vesistövaikutukset laajennuksen jälkeen arvioidaan jäävän kuitenkin paikallisiksi ja varsin vähäisiksi, vaikka laivaliikenne alueella tulee kasvamaan nykyisestään.

Vaikutus pohjaeliöstöön, kalastoon ja kalastukseen

Satama-alueen laajentamisen yhteydessä tehtävistä ruoppauksista johtuen voi alueen pohjaeliöstöön kohdistua lyhytaikaista kuormittumista. Nykyinen pohjaeläimistö tuhoutuu ruoppausalueelta. Eläimistön palautuminen alueelle vie noin 2-3 vuotta. Myös haitta-ainepitoisuudet voivat olla suuremmat alueen sen hetkisten kalapopulaatioiden yksilöissä. Haitan arvioidaan kuitenkin olevan lyhytaikaista ja ohimenevää. Ruoppauksien yhteydessä poistetaan likaantunutta sedimenttiä satama-alueelta.

Ruoppauksen aiheuttamalla väliaikaisella veden samentumisella saattaa olla vaikutuksia alueen verkko- ja virkistyskalastukselle. Veden samentumisen vuoksi alueen kalaparvet saattavat kaikota äkillisesti. Pääosin vaikutukset rajautuvat kuitenkin ruoppausalueen läheisyyteen.

Kalastus on sataman läheisyydessä ympäröiviä alueita vähäisempää, koska satama-alueella kaikki laivaliikennettä haittaava kalastus on kielletty.

Potkurivirrat

Sataman toiminnan aikaisia vaikutuksia ovat mm. alusliikenteen aiheuttaman aallokon ja virtauksien vaikutukset lähialueelle sekä saaristolle.

Väylillä ja satama-altailla laivojen potkurivirtojen irrottaman kiintoaineen kulkeutumista, laimenemista ja sedimentaatiota on arvioitu tapahtuvan pääasiassa heti ruoppauksien jälkeen, jolloin pohjasedimentit etsivät omaa paikkaansa. Selkein haitta on yleensä kiintoainekulkeutumisesta johtuva veden samentuminen. Suuret kiintoainepitoisuudet ovat yleensä väheneviä,

koska eroosio kuluttaa irtoavan aineen ja syventää vesialuetta erityisesti väyläalueilla, jolloin potkurivirtojen irrottama kiintoainekuormitus pienenee.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Kokkolan Sataman toiminnot aiheuttavat pääosin typenoksidi- ja hiukkaspäästöjä. Vuonna 2010 Kokkolan Sataman osuus oli noin 16 % koko Kokkolan alueen typenoksidien päästöistä ja noin 6 % hiukkaspäästöistä. Kantasatamassa syntyvien päästöjen osuus on nykyisellään noin 30 % sataman kokonaispäästöistä.

Satama-alueen laajenemisen ja tavaraliikenteen kasvun myötä satamatoimintojen ja laivaliikenteen kasvaessa myös päästöjen ilmaan arvioidaan nykyisestä. Sataman ilmapäästöt aiheutuvat pääosin alusliikenteestä. Kuitenkin vuonna 2015 voimaan tulevan rikkidirektiivin myötä ainakin laivojen rikkipäästöt pienenisivät nykytilanteeseen nähden.

Ykspihlajan mittausasemalla nykyiset typenoksidipitoisuudet ovat alittaneet ohje- ja raja-arvot. Hengitettävien hiukkasten suurimmat vuorokausipitoisuudet ovat ylittäneet vuosittain valtioneuvoston asettaman vuorokausiraja-arvon, mutta vuorokausiohjearvoon ja vuosiraja-arvoon verrattavat pitoisuudet ovat alittaneet. Satamatoiminnoista aiheutuvien päästöjen ei arvioida lisäävän merkittävästi pitoisuuksia nykytilanteeseen nähden satama-alueen ulkopuolella.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Satama ei sijaitse tärkeäksi luokitellulla, pohjaveden ottoon soveltuvalla pohjavesialueella. Sataman nykyisen toiminnan ei ole havaittu vaikuttavan alueen maaperän laatuun. Sataman nykyiset toiminnot ja laajentuvat toiminnot sijoittuvat kokonaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Pääosa rakennustoista tehdään mereen tai täyttömaalle, jonka alueella ei esiinny pohjavettä, vaan ainoastaan täytön sisällä olevaa merivettä.

Melun ja värinän vaikutukset

Satamamelu muodostuu liikenteestä, liikkuvien työkoneneiden äänistä ja kolahduksista. Satamien aiheuttama melu ei mittausten ja mallinnusten perusteella yllä päivä- eikä yöaikaan lähimpiin häiriintyviin asuin- ja lomakiinteistöihin. Ohjearvoja lähestyviä tasoja esiintyy vain Kantasatamaan johtavan yleisen tien varrella.

Työkoneneet ovat tärkein sataman melulähderyhmä. Toiseksi tärkein melua aiheuttava tekijä on Syväsataman ja teollisuusalueen välinen tieliikenne. Rekkojen melu on merkittävää Kantasataman johtavalla yleisellä tiellä. Laivojen melu ja raideliikenne on merkitykseltään vähäistä.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailu

Sataman toiminnasta ja sen jätehuollosta pidetään kirjaa, johon merkitään satamassa käyneiden laivojen määrä, purku- ja lastausajat sekä satamassa oloajat, sataman kautta tuotujen ja vietyjen tavaroiden laji, määrä ja käsittelytapa, toiminnasta syntyvät jätteet luokiteltuna valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen 179/2012 mukaisesti sekä jätteiden määrä, varastointi, käsittely ja toimituspaikat, sataman omassa toiminnassa käytetyt polttoaineet ja niiden määrä, sataman toiminnasta syntyvät laskennalliset vuosipäästöt (t/a) ilmaan (rikkidioksidi, typenoksidit, hiilivedyt, hiukkaset ja hiilidioksidi) sekä poikkeukselliset tilanteet, niiden kesto, syy ja korjaustoimenpiteet.

Satama pitää käyttöpäiväkirjaa, johon kirjataan öljyn- ja hiekanerotuskaivojen toiminta sekä tarkastusten ajankohdat, sadevesiviemäreiden kautta johdettavan veden laadun tarkkailu sekä poikkeustilanteet (esimerkiksi kemikaalivuodot).

Päästötarkkailu

Sadevesiviemärien kautta johdettavan veden laatua tarkkaillaan ottamalla näyte ennen vesien johtamista mereen. Näyte otetaan kerran vuodessa ajankohtana, joka vastaa sataman normaalitoimintaa. Vesinäytteestä analysoidaan sähkönjohtavuus, pH, öljyhiilivedyt sekä satamassa mahdollisesti käsiteltävien muiden ympäristölle haitallisten aineiden pitoisuudet, joiden analysointitarve arvioidaan erikseen jokaisen näytteenottokerran yhteydessä.

Hakija on tarkentanut tarkistamia parametreja vastineessa.

Tarkkailun tulokset ja arvio kuormituksesta toimitetaan Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Vaikutustarkkailu

Merialueen tarkkailu

Satama ei suorita erillistä meriveden tarkkailua vaan on mukana Kokkolan merialueen yhteistarkkailussa.

Ilmanlaadun tarkkailu

Sataman vaikutusta ilmanlaatuun tarkkaillaan osana ilmanlaadun yhteistarkkailua, jossa Kokkolan Satama on ollut mukana vuodesta 2004 lähtien. Pysyviä mittausasemia on Ykspihlajan koululla sekä kaupungin keskustassa.

Melun tarkkailu

Satama on esittänyt, että melua mitataan joka kolmas vuosi. Melumallinnus tehdään yhdessä suurteollisuuden kanssa joka viides vuosi.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Riskien arviointi

Satamatoiminnan ympäristöriskit liittyvät yleensä kemikaalien varastoinnin, käsittelyn ja kuljetusten sekä muun liikenteen onnettomuustilanteisiin, jolloin vaarallisia aineita voi päästä mereen.

Suuri satamia koskeva ympäristöriski on laivan uppoaminen ja polttoainelastin valuminen mereen, jolloin ympäristön rantojen likaantuminen aiheuttaa suurvahingon. Myös myrkyllisten aineiden purkamisen yhteydessä tapahtuva putkirikko saattaisi aiheuttaa merkittävän ympäristöriskin.

Toimet onnettomuuksien estämiseksi

Kokkolan Satamaan on laadittu turvaopas vuonna 2012. Turvaopas sisältää ohjeita ja määräyksiä, joita kaikkien satama-alueella työskentelevien on noudatettava. Ohjeet ja määräykset perustuvat Kokkolan Sataman satamajärjestykseen ja satamatoimintaa säätelevään lainsäädäntöön. Satamassa on käytössä ISPS-koodin (International Ship and Port Facility Security Code) mukainen turvajärjestelmä. Satama on aidattu ja kulku alueelle tapahtuu valvottujen porttien kautta.

Satama-alueen siisteydellä ja hyvällä järjestyksellä edistetään turvallista toimintaa. Työskentely satamassa edellyttää voimassaolevaa työturvallisuuskorttia sekä lupaa Kokkolan Satamalta. Palavien ja muiden vaarallisten aineiden säilyttämiseen tulee olla Kokkolan Sataman myöntämä lupa.

Toimet onnettomuus- ja häiriötilanteissa

Kokkolan Sataman turvallisuusohjeissa kuvataan toimintaa vahinko- tai vaaratilanteen sattuessa. Ympäristövahingoista ja päästöistä sekä öljypäästöistä mereen on ilmoitettava välittömästi Kokkolan Satamalle, ympäristönsuojeluviranomaiselle ja pelastuslaitokselle. Kokkolan kaupungin palokunnan lisäksi suurteollisuusalueella on myös tehdaspalokuntia.

VAHINKOARVIO JA VAHINKOA ESTÄVÄT TOIMENPITEET JA KORVAUKSET

Kokkolan Sataman mukaan Syväsataman hakemuksen mukaisesta normaali-toiminnasta ei aiheudu hakijan mukaan korvattavaa vahinkoa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakemusta on täydennetty 11.7.2013, 17.1.2014, 22.10. 2014, 5.6.2015 ja 8.9.2015.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Kokkolan kaupungissa ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustauluilla 7.5.2014–26.6.2014. Ympäristölupahakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Keskipohjanmaalehdessä ja Österbottens Tidningissä. Ympäristölupahakemus ja siihen liittyvät selvitykset ovat olleet kuulutusajan yleisesti nähtävillä Kokkolan kaupungissa.

Lupahakemuksesta on annettu erikseen tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta sekä Pohjanmaan ELY-keskukselta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Päästöt vesiin

Päälystetyn alueen hulevedet johdetaan hakemuksen mukaan hiekanerotuskaivojen kautta mereen, Ykspihlajanlahteen. AWT-terminaalilaiturin hulevesiviemärit on lisäksi varustettu öljynerotuskaivoilla. Hulevesiä kertyy sadannan mukaan vajaat 200 000 m³ vuodessa. Kantasataman alueella on kunnallinen yleinen viemäriverkko, johon satamatoiminnan saniteettivedet, noin 700 m³ vuodessa, johdetaan. Asfaltoimattomilla alueilla (19,2 ha) hulevedet imeytyvät maahan. Hulevesiä on tutkittu kertaluonteisesti 2.7.2013. Tulosten mukaan hulevesien laatu vastasi Hopeakiven satamaosan hulevesiä. Hulevedet sisälsivät erityisesti kiintoainetta ja fosforia sekä jonkin verran raskasmetalleja, jotka hakemuksen mukaan ovat ilmeisesti laskeutuneet alueelle pölynä. Yhtiö toteaa hakemuksessaan, että yksi näytteenotokerta ei anna riittävän luotettavia arvoja vuosikuormituksen laskemiseksi ja esittääkin, että hulevesiä tutkittaisiin jatkossa kerran vuodessa.

Hakemuksen mukaan Kantasataman uusista laiturirakenteista taikka uusista varastoja terminaalialueista ei ole vielä tehty tarkempia suunnitelmia. ELY-keskus katsoo, että myös Kantasataman, kuten Syvä- ja Hopeakivensatamankin täsmennetyt hulevesien johtamis-, käsittely- ja näytteenottosuunnitelmat olisi hyvissä ajoin ennen rakentamisen aloittamista esitettävä ELY-keskukselle.

Kantasataman nykyisestä toiminnasta aiheutuvat päästöt ja niiden vaihtelut mereen tulisi selvittää nykyistä tarkemmin. Saatujen luotettavien tietojen perusteella tulisi arvioida myös laajennetun toiminnan päästöt. Hulevesinäytteitä on otettava tehostetusti vähintään yhden vuoden ajan kerran kuukaudessa ja sen jälkeen vähintään kaksi kertaa vuodessa, kuten Syvä- ja Hopeakiven satamien lupahakemuksien lausunnoissa on edellytetty. Hulevesistä on analysoitava kattavasti ainakin ravinteet ja kiintoaine sekä tarpeelliset metallit. Myös virtaama on näytteenotossa mitattava. Näytteenottotiheyttä voidaan myöhemmin harventaa, kun hulevesikuormituksesta saadaan luotettavia tuloksia. Näytteenotonaikainen sataman toiminta, kuten alueella varastoidut raaka-aineet ja niiden määrä tulisi kirjata ylös.

Yhtiön on varauduttava hulevesien tehokkaampaan käsittelyyn, jopa niiden erilliskäsittelyyn ennen mereen johtamista mikäli satamassa tehtävillä muilla toimenpiteillä ei saada luotettavamman tarkkailunkaan jälkeen osoitettua selvää päästötason pientymistä. Myös asfaltoimattoman alueen hulevesien määrä ja laatu olisi selvitettävä. Selvityksen perusteella voidaan arvioida hulevesien mahdollisen käsittelyn ja jatkotarkkailun tarve. Rakennettavat hulevesien keräys- ja johtamisjärjestelmät tulee varustaa ainakin kiintoaineen poistolla ja öljynerotuskaivoilla ja viemäreissä tulisi olla sulkumahdollisuus. Kaivojen tyhjennysväliä on tihennettävä nykyisestä kiintoainekuorman vähentämiseksi. Samoin satamakentän säännölliseen ja systemaattiseen mekaaniseen puhtaanapitoon tulee kiinnittää erityistä huomiota sekä mahdollisuuteen estää kuljetusajoneuvojen pyörien mukana tapahtuva irtobulkkivaran hionnontuminen ja edelleen leviäminen. Polttonesteiden asfaltoidulla jakelualueella on varauduttava mahdollisten vuotojen talteenottoon. Muutoinkin sataman on varauduttava hankkimaan valtioneuvoston asetuksen 249/2014 mukaisesti paikallisten olosuhteiden vaatima määrä öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan soveltuvaa kalustoa ja varusteita, jotka voivat olla yhteisiä Syvä- ja Hopeakivensataman kanssa.

Päästöt ilmaan

Kokkolan sataman alusliikenteen yhtenäinen laskentamalli perustuu toteutuneeseen liikenteeseen. Kantasataman osuus Kokkolan sataman laskennallisista ilmapäästöistä on noin 30 %. Hakemuksen mukaan aluskäyntien määrän arvioidaan kasvavan noin 240 – 260 alukseen vuoteen 2016 mennessä. Ilmapäästöjen on vastaavasti arvioitu kasvavan 14 – 24 % nykyisestä.

Hakemuksessa esitetyt tiedot ilmapäästöjen leviämismalleista ja liikennemääristä ovat vuosilta 2002 – 2004. Hakemuksesta ei ilmene riittävällä tasolla Kantasataman vuosittaisia alus-, maantie-, satama- ja raideliikenteen tietoja siten, että ilmapäästöt voitaisiin kokonaisuudessaan luotettavasti arvioida. Laskentajärjestelmään on valmistumassa kuitenkin lisäosa maantiesatama- ja raideliikenteen päästöjen laskentaa varten. Luvan saajan olisi laadittava uudet ilmapäästölaskelmat sekä uusittava ilmapäästöjen leviämismalli ja arvioitava ilmapäästöjen vaikutukset myös hakemuksen mukaisessa laajennetussa toiminnassa, kun ilmapäästöjen laskentajärjestelmää uusitaan.

Lastien pölyämiseen on edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota. Luvan saajan olisi otettava käyttöön, missä lasteja ei pureta sisätiloissa, pölyhaittoja vähentäviä tekniikoita, kuten suljettuja lastinkäsittelyjärjestelmiä. Irtolastit, joista voi aiheutua pölyhaittoja, olisi varastoitava halleissa ja lähtökohtaisesti irtolastien siirrot ja lastaukset tulisi hoitaa suljetulla lastinkäsittelyjärjestelmällä. Luvan saajan olisi esitettävä lupaviranomaiselle suunnitelma pölyhaittojen vähentämiseksi. Suunnitelmasta tulisi ilmetä tiedot eniten pölyävistä lasteista ja niiden siirtoon kuluneesta ajasta sekä esitys pölyhaittojen vähentämiseksi tehtävistä toimenpiteistä. Pölyhaittojen ehkäisemiseksi olisi annettava tarpeelliset määräykset.

Melu- ja tärinäpäästöt

Ykspihlajan asuinalue sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä satamasta ja lähimmät asuintalot noin 150 m etäisyydellä siitä. Lisäksi lähialueella sijaitsee muun muassa Ykspihlajan koulu. Hakemuksen mukaan asutuksen ja sataman väliin Sahatien varteen on suunnitteilla puskurivyöhyke, johon rakennettaisiin 250 m pitkä ja 3,6 m korkea meluaita. Sataman uusia rakennuksia on myös suunniteltu sijoitettavaksi siten, että ne toimisivat mahdollisimman hyvin meluesteinä.

Satamassa on toteutettu melumittaukset toukokuussa 2013. Hakemuksen mukaan mittaustulokset ja melumallinnukset osoittavat, että satamien päivä- ja yöajan keskiäänitasot eivät ylitä lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksen melun ohjearvoja. Raportin mukaan Ykspihlajan alueella sekä Kantasatamaan johtavan tien varressa voidaan hetkellisesti kuitenkin havaita ohje- ja raja-arvojen ylittäviä äänitasoja koneiden ja kulkuneuvojen liikennöidessä. Lisäksi muutamassa mittauspisteessä tulokset olivat raja-arvojen tasalla.

Kantasatamassa yksi melua tuottava toiminta on laivojen lastaus ja purku. Sataman laajentuessa myös rakentaminen aiheuttaa meluhaittoja. ELY-keskus katsookin, että melumittauksia olisi tehtävä myös rakentamisen aikana sekä aina, kun laivatyytit muuttuvat. Tämän lisäksi melua on mitattava säännöllisesti kolmen vuoden välein. Luvan saajan olisi esitettävä ELY-keskukselle melumittausuunnitelma hyvissä ajoin ennen suoritettavia mittauksia. Melumittausuunnitelmassa olisi otettava huomioon myös rautatie- ja maantiekuljetusten aiheuttama melu. Jatkuvat toimista melumittausta olisi edellytettävä ainakin osalle ajalle, jotta myös melutasoista saataisiin luotettavia tuloksia. Tuloksissa on otettava huomioon melun iskumaisuus ja kapeakaistaisuus. ELY-keskus pitää hakijan esittämiä melupäästöjä rajoittavia toimenpiteitä, kuten toimintojen uudelleen sijoittelua ja meluaitojen rakentamista hyvänä ratkaisuna. Lisäksi luvan hakijan olisi selvitettävä myös tarkoitukseen soveltuvia teknisiä menetelmiä sekä muita toiminnallisia järjestelyjä, joilla melua voitaisiin vähentää nykyisestä ja erityisesti toiminnan laajennuttua. Meluntorjuntatoimenpiteistä olisi tarvittaessa tehtävä suunnitelma ja se olisi toimitettava tiedoksi ELY-keskukseen.

Sataman jätehuolto

MARPOL 73/78 – yleissopimuksen V liitteen kokonaisuudistuksen myötä meriympäristölle haitalliseksi luokiteltavia irtolasteja kuljettavien alusten lastijäämiä ei saa poistaa mereen millään alueella, vaan ne tulee toimittaa sataman vastaanottolaitteisiin sekä erityisalueilla että niiden ulkopuolella. Kantasataman on yhdessä Syvä- ja Hopeakivensataman kanssa varauduttava irtolastialusten lastiruuman pesuvesien vastaanottoon. Kantasataman on myös varauduttava polttoaineiden rikkipesurien jätteiden ja vuotovesien vastaanottoon.

Luvan hakijan on pidettävä hakemuksessa esitettyä tarkemmin kirjaa kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikoista sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. Kun esimerkiksi satamakenttien siivouksesta huolehtii operaattori, on

toiminnanharjoittajan myös huolehdittava siitä, että jätehuollosta vastaavat henkilöt perehdytetään toiminnan seurantaan ja tarkkailuun ja, että heille annetaan siitä riittävät tiedot. ELY-keskus toteaa, että jätteiden kuljettajien tulee olla merkittynä ELY-keskuksen ylläpitämään jätetiedostoon ja, että kuljetuksen siirtoasiakirjoihin tulee sisällyttää jäteasetuksessa (179/2012) edellytetyt tiedot.

Tarkkailu

Luvan saajan tulee jatkossakin osallistua sekä Kokkolan merialueen että Kokkolan ilmanlaadun yhteistarkkailuun. Myös toiminnasta aiheutuvaa melua on tarkkailtava ja melumittaukset on laadittava ottaen huomioon mitä aiemmin on lausuttu. Luvan saajan on lisäksi laadittava kokonaisvaltainen suunnitelma sataman käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailusta. Suunnitelma on toimitettava ELY-keskukseen tiedoksi ja sen tulee sisältää tiedot myös jätteen käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämisestä. ELY-keskus toteaa vielä, että päästö- ja vaikutustarkkailua koskeva vuosittainen raportointi tulisi mahdollisuuksien mukaan laatia TYVI-VAHTI – palvelussa.

Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että se on sataman pienin osio, mutta toisaalta asutus sijaitsee varsin lähellä. Ympäristövaikutuksista voidaan todeta, että keskeinen osa on vesistövaikutukset. Tämän takia on tärkeätä, että lastaukset toteutetaan siten, että pölypäästöt ovat mahdollisimman pieniä ja, että irtotavaran lastausten yhteydessä sadevesikaivojen kannet suljetaan, jotta pölypäästöt eivät pääse sadevesikaivoihin. Tärkeätä on myös irtotavaran lastauksen jälkeen laiturialueiden siistiminen siten, että pölypäästöt eivät pääse sadevesikaivoihin eivätkä leviämään lähellä oleville asuntoalueelle.

Kantasataman meluselvitysten mukaan melutasot ovat sellaiset, että ne kuuluvat toiminnan aikana selvästi lähimmille asuntoalueille. Toisaalta satamamelun yhteyteen kytkeytyy myös melu, joka aiheutuu esim. liikenteestä alueelle ja alueelta pois. Melutasot osoittavat kuitenkin, että melu tulee huomioida toiminnassa siten, että tarpeetonta melua ja korkeita melutasoja vältetään ja huomioidaan myös käyttöajat siten, että yöaikainen melu on estettävissä.

Jätehuolto ja jätevesihuollon osalta voidaan todeta, että kun toiminta toteutetaan hakemuksen mukaisesti, ympäristöasiat ovat hallinnassa.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteavat hakemuksesta lisäksi: Luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa kuitenkin siten, että ympäristövaikutusten pienentämiseksi ja tarkkailemiseksi on syytä asettaa erinäisiä määräyksiä. Luvan voimassaoloajaksi esitetään 10 vuotta kuitenkin siten, että kaikki Kokkolan sataman luvat voitaisiin tarkastella samana ajankohtana.

Satamatoiminnassa pölypäästöiltä ei voi välttyä, mutta sekä toimintatavoilla, toimintatekniikalla sekä uusinta tekniikkaa hyödyntämällä voidaan päästöjä rajoittaa merkittävästi. Lisäksi tulee selvittää mahdollisuus ankarien tuuliolosuhteiden vallitessa rajoittaa irtotavaran käsittelyä.

Irtotavaran käsittelyn yhteydessä tulee sadevesiviemäreiden kannet olla suljettuina. Irtotavaralastaustapahtuman jälkeen tulee laituriviälittömästi siistiä pölypäästöjen estämiseksi.

Vesipäästöjen minimoimiseksi tulee sadevesiviemäreiden kannet sulkea irtotavaran täytön ajaksi ja lisäksi laitureiden siistimisellä voidaan estää vesipäästöt sekä laiturin pölyämisen seurauksena että sadevesijärjestelmän kautta tulevien päästöjen osalta.

Meluselvityksen mukaan voidaan todeta, että melupäästöt eivät ylitä raja- tai ohjearvoja, mutta ne kuuluvat selvästi lähellä olevalle Ykspihlajan asuntoalueelle. Tarkat käyttöajat määräyksissä helpottavat toimintaa, sillä silloin melun kuuluminen on ennakoitavissa. Lisäksi voidaan erilaisten työmenetelmien sekä laitteiden teknisen kehityksen myötä päästä tilanteeseen, jossa melupäästöjen vähentäminen on mahdollista.

Lisäksi todetaan toiminnan tarkkailusta, että toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa poikkeuksellisista tilanteista välittömästi Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kokkolan Sataman tulee osallistua sekä ilmanlaadun että edustan merialueen yhteistarkkailuihin.

Melutarkkailun osalta tulee pyrkiä yhteistarkkailuun ja sellaiseen tilanteeseen, että kaikki Kokkolan suurteollisuusalueen melutarkkailut ja laskelmat toteutetaan samanaikaisesti. Satama on merkittävä melulähde, mutta alueella on myös muita merkittäviä melulähteitä. Sadevesitarkkailun tulee toteuttaa aluksi neljä kertaa vuodessa ja määrää voidaan pienentää, mikäli tulokset antavat siihen mahdollisuuden.

Pohjanmaan ELY-keskus kalatalousviranomainen katsoo, että ympäristölupa voidaan myöntää. Luvan saajan on tarkkailtava toiminnan vaikutuksia kalakantoihin ja kalastukseen Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Ehdotus tarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Tarkkailu voidaan toteuttaa myös yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Liikennevirasto toteaa lausunnossaan seuraavan: Hankkeesta vastaavan tulee toimittaa mahdolliset kartoitustietojen muutostiedot Liikenneviraston väyläyksikölle meriväyläyksikölle merikarttojen sekä väyläkorttien ylläpitoa varten numeerisina (esim. AutoCad-formaatissa) joko sähköpostitse: kirjaamo@liikennevirasto.fi tai osoitteeseen: Liikennevirasto, Meriväyläyksikkö, PL 20, 65100 Vaasa.

Liikennevirasto suunnittelee yhteistyössä Kokkolan sataman kanssa Kokkolan väylän ja syväsataman syventymistä metrillä. Hankkeesta on jätetty vesilupahakemus vuoden 2014 aikana. Hankkeesta ruopattavat massat on suunniteltu läjitettäväksi vesialueen sijasta Kokkolan sataman alueella jo oleviin ja uusiin sinne rakennettaviin täyttöaltauksiin.

Muistutukset

1. Kokkolan Kalastajain Seura ry (c/o Olav Harald ja Pertti Leimu) esittää seuraavan muistutuksen: Toiminnalle on myönnetty erilaisia lupia.

Pölypäästöt saattavat ulottua Potin alueelle asti. Hulevedet johdetaan kaivoihin, jotka tyhjennetään ehkä kerran kuukaudessa. Vesikuormitus mereen voi olla merkittävä. Tähän tulisi saada parannus. Tarkkailua on lisättävä vesipäästöjen osalta.

2. Kokkolan Teollisuusvesi Oy (ent. KIP Service Oy) on tutustunut viitekohdassa mainittuihin Liikelaitos Kokkolan Sataman ympäristölupahakemuksiin ja haluaa esittää hakemusten johdosta muistutuksenaan seuraavaa:

Kokkolan Teollisuusvesi Oy:n merivedenottamo sijaitsee Kokkolan syväsataman satama-altaan itäpäässä. Merivesipumppaamo on ollut käytössä 1960-luvulta ja sen kautta johdetaan lähes kaikkien Kokkolan suurteollisuusalueen teollisuuslaitosten tarvitsema merivesi. Kokkolan Teollisuus Oy:llä on veden johtamiselle merestä jäähdytysvedeksi voimassa oleva vesilain mukainen lupa (päätos nro 59/2009/1, dnro LSY-2009-Y-145, 23.12.2009).

Meriveden laatu satama-altaassa on vaihtelevaa ollen välillä erittäin huonolaatuista. Runsaasti kiintoaineita sisältävä merivesi voi aiheuttaa haasteita pumppaamalla ja edelleen tuotantolaitoksilla. Kokkolan Teollisuusvesi Oy pyytää Liikelaitos Kokkolan Satamaa ilmoittamaan hyvissä ajoin etukäteen mahdollisista meriveden laatua heikentävistä toimenpiteistä satama-alueella.

3. Lars Sundström toteaa muistutuksessaan, että sataman toiminta aiheuttaa häiriötä kalastukselle Öjan itärannalla, jossa hänellä on tärkeät pyyntipaikat pysyville pyydyksille. Tulevat tilapäiset työt ja pysyvä toiminta vaikuttaa kielteisesti muistuttajan kalastukseen. Satamanosien toiminnasta aiheutuu pölyä ja melua sekä veden samenemista. Virtauksien mukana leviävä pöly ja sameneminen aiheuttavat verkkohavasten likaantumista ja painavat pyydysten kelluvia osia. Pyydyksessä olevat kalat häiriintyvät melusta. Melu stressaa myös kaloja niin, että linnut pääsevät vahingoittamaan pyydyksiä. Alusliikenteen aiheuttamat aallot häiritsevät, kun pyydyksiä lasketaan ja nostetaan. Maininkien vuoksi pitää turvallisuussyystä olla tarkkaavainen. Alusliikenteen aiheuttamat aallot häiritsevät talvisin verkkokalastusta särkemällä jäätä laajoilta alueilta. Aallot myös aiheuttavat ennakoimattomia muutoksia jääpeitteelle.

Kokkolan Satama tulee velvoittaa korvaamaan muistuttajan kalastusyritykselle satamatoiminnasta maksettava kertakorvaus. Mikäli satamassa tapahtuu onnettomuus tms., siitä tulee korvata erikseen.

Arvio satamatoiminnasta johtuvista kustannuksista: Puhdistuksesta, värjämisestä ja kyllästämisestä aiheutuvat työt 1700 €, vahingoittuneista ja pilaantuneista pyydyksistä 1500 € sekä lisätyöstä ja häirinnästä johtuvat kustannukset 500 €, yhteensä 3700 €.

Kokkolan satama saa mielellään sopia korvauksista muistuttajan kanssa.

4. Pentti Rainosalo esittää muistutuksessaan korvausvaatimuksia. Korvausvaatimukset koskevat Liikelaitos Kokkolan Sataman kaikkia neljää lupahakemusta. Korvausvaatimus koskee kaikkea kalastukselle aiheutuneita vahinkoja, sekä haittoja tulevista toimenpiteistä yltäen vuoteen 2024 asti.

Erittely vahingoista:

1. Satama-alueen sulkeminen esti pysyvästi pääsyn aallonmurtajan takana sijaitsevalle talvipyyntipaikalle.
2. Laitureiden pesusta johtuva verkkojen likaantuminen.
3. Taulukarin siian kutualueen tuhoutuminen (matkat pidentyneet syksyllä)
4. Laitureiden rakentaminen sekä niihin liittyvät ruoppaukset samentaneet vesiä.
5. Liikenteen kasvaessa ja laivojen koon suuretessa potkurivirrat aiheuttavat veden samentumista hyvinkin kaukana.
6. Laivaliikenteen takia myös jätteiden muodostuminen kalastusalueilla on hidastunut, vaikeuttaen talvikalastusta (pyyntipäivät vähentyneet)
7. Sataman vesialueen laajentuminen vesialueilla sekä pengerrystyöt ovat rajoittaneet kalastusta.
8. Laivojen purkamisesta sekä lastauksesta leviävä pöly kertyy talviaikana sulamisveden mukana avantoihin sotkien verkot.
9. Myös hylkeet ovat alkaneet talvehtia satama-alueiden suluissa aiheuttaen vahinkoa.

Korvausvaatimus kertakorvauksena viisitoistatuhatta euroa (15 000) kattaen kaikki vahingot, jonka jälkeen kalastuksen osalta muita vaatimuksia ei tehdä ja satamalaitos on vapaa velvoitteista.

5. Heimo Mäenpää on jättänyt korvausvaatimuksen. Korvausvaatimus koskee kaikkea kalastukselle aiheutuneita vahinkoja, sekä haittoja tulevista toimenpiteistä ylittäen vuoteen 2024 asti.

Erittely vahingoista:

1. Satama-alueen sulkeminen esti pysyvästi pääsyn aallonmurtajan takana sijaitsevalle talvipyyntipaikalle.
2. Laitureiden pesusta johtuvat verkkojen likaantuminen.
3. Taulukarin siian kutualueen tuhoutuminen (matkat pidentyneet syksyllä)
4. Laitureiden rakentaminen sekä niihin liittyvät ruoppaukset ovat samentaneet vesiä.
5. Liikenteen kasvaessa ja laivojen koon suuretessa potkurivirrat aiheuttavat veden samentumista hyvinkin kaukana.
6. Laivaliikenteen takia myös jätteiden muodostuminen kalastusalueilla on hidastunut, vaikeuttaen talvikalastusta. (pyyntipäivät vähentyneet).
7. Sataman vesialueen laajentuminen vesialueilla sekä pengerrystyöt ovat rajoittaneet kalastusta.
8. Laivojen purkamisesta sekä lastauksesta leviävä pöly kertyy talviaikana sulamisvesien mukana avantoihin sotkien verkot.
9. Myös hylkeet ovat alkaneet talvehtia satama-alueiden sulissa aiheuttaen vahinkoa, varsinkin Kantasataman läheisyydessä missä kalastusalueet sijaitsevat lähempänä satama-aluetta.

Korvausvaatimus kertakorvauksena: viisitoistatuhatta euroa (15 000) kattaen kaikki vahingot, jonka jälkeen kalastuksen osalta muita vaatimuksia ei tehdä ja satamalaitos on vapaa velvoitteista.

Korvausta haettaessa on huomioitu sataman työllistävä vaikutus minkä takia korvausvaatimus on laskettu todellisia vahinkoja pienemmäksi, sekä vahingot ja haitat ajoittuvat pitkälle aikajaksolle, ovat myös pysyviä tai pitkäkestoisia.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Seuraavassa on esitetty hakemuksesta annettujen lausuntojen ja muistutusten keskeiset sisällöt sekä Kokkolan Sataman vastine niihin kunkin asiakohdan yhteydessä *kursivoidulla tekstillä*.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto

Päästöt vesiin

- Jatkossa täsmentyvät hulevesien johtamis-, käsittely- ja näytteenottosuunnitelmat olisi hyvissä ajoin ennen rakentamisen aloittamista esitettävä ELY-keskukselle.

Satama toteaa, että vain asfaltoidut ja viemäroidyt alueet ovat sataman aktiivista toiminnallista aluetta. Pinnoittamattomat alueet ovat nk. kehitysaluetta, jolle ei ole osoitettu varastoja tai muuta sataman normaalia toimintaa. Hulevesijärjestelmät rakennetaan kenttärakenteiden rakentamisen yhteydessä.

Kokkolan satama toimittaa päivittävät viemärikartat ELY-keskukselle vuosiraportoinnin yhteydessä tai näytteenottosuunnitelmien yhteydessä. Viemärit varustetaan nykykäytännön mukaisesti hiekan- ja öljynerotuskaivoilla, joten satama ei näe tarpeelliseksi toimittaa karttoja etukäteen ennen rakentamista.

- Yhtiön tulee selvittää toiminnasta aiheutuvat päästöt ja niiden vaihtelut mereen nykyistä tarkemmin. Hulevesinäytteitä on otettava tehostetusti vähintään yhden vuoden ajan kerran kuukaudessa ja sen jälkeen vähintään kaksi kertaa vuodessa. Näytteenotonaikainen sataman toiminta, kuten alueella varastoidut raaka-aineet ja niiden määrät tulisi kirjata ylös.

Satama vastaa, että hulevesien tarkempi kartoitus voi olla tarpeen todellisen kuormituksen selvittämiseksi, mutta ELY-keskuksen esittämää näytteenoton tiheyttä satama pitää liian tiheänä. Eri alueiden tuotteet eivät juurikaan vaihdu eikä talvikaudella hulevesiä synny. Satama esittää, että näytteitä otettaisiin sulan maan aikana yhden vuoden aikana neljä kertaa, jotta hulevesien pitoisuusvaihtelu saataisiin selville. Analysoitaviin parametreihin, virtaamamittauksin ja satamassa varastoitavien tuotteiden kuvaamiseen satamalla ei ole komentoitavaa. Lisäksi hakija toteaa, että se on mukana Kokkolan Veden teettämässä merialueen virtausmalliselvityksessä, joka valmistuu vuoden 2015 alussa.

- Rakennettavat hulevesien keräys- ja johtamisjärjestelmät tulee varustaa ainakin kiintoaineen poistolla ja öljynerotuskaivoilla ja

viemäreissä tulisi olla sulkumahdollisuus. Kaivojen tyhjennysväliä on tiennettävä nykyisestä kiintoainekuorman vähentämiseksi. Samoin satamakentän säännölliseen ja systemaattiseen mekaaniseen puhtaanapitoon tulee kiinnittää erityistä huomiota sekä mahdollisuuteen estää kuljetusajoneuvojen pyörien mukana tapahtuva irtobulkkivarain hienontuminen ja edelleen leviäminen.

Satama vastaa, että viemärit varustetaan nykykäytännön mukaisesti hiekan- ja öljynerotuskaivoilla niiltä osin, kuin vedet purkavat kaivon kautta mereen. Kaivojen kannet on mahdollista sulkea nk. sokeilla kansilla. Satama on tehostanut bulkkivarain varastointialueilla puhtaanapitoa. Tuotteet harjataan lastausvaiheen jälkeen takaisin tuotekasoihin, näin ollen myös jauhaantuminen ja kulkeutuminen alueelta toiselle on vähentynyt. Tuotteiden päätyminen varastokasoilta aluksiin on myös sataman tavoite.

- ELY-keskus katsoo, että polttonesteiden asfaltoidulla jakelualueella on varauduttava mahdollisten vuotojen talteenottoon. Muutoinkin sataman on varauduttava hankkimaan valtioneuvoston asetuksen 249/2014 mukaisesti paikallisten olosuhteiden vaatima määrä öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan soveltuvaa kalustoa ja varusteita, jotka voivat olla yhteisiä Syvä- ja Hopeakivensataman kanssa. *Satamassa on tekeillä öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma. Samassa yhteydessä päivitetään sataman torjuntakalustoa ja varusteita asetuksen mukaiseksi yhteistyössä paikallisen pelastuslaitoksen kanssa.*

Päästöt ilmaan

- Luvan saajan olisi laadittava uudet ilmapäästölaskelmat sekä uusittava ilmapäästöjen leviämismalli ja arvioitava ilmapäästöjen vaikutukset myös hakemuksen mukassa laajennetussa toiminnassa, kun ilmapäästöjen laskentajärjestelmää uusitaan. *Ilmapäästömalli tullaan uusimaan ja päästölaskelmat päivitetään vastaamaan tilannetta. Malli laaditaan yhteistyössä lähialueen teollisuuslaitosten kanssa.*
- Lastien pölyämiseen olisi edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota. Luvan saajan olisi otettava käyttöön pölyhaittoja vähentäviä tekniikoita, kuten suljettuja lastinkäsittelyjärjestelmiä. Irtolastit, joista voi aiheutua pölyhaittoja, olisi varastoitava halleissa ja lähtökohtaisesti irtolastien siirrot ja lastaukset tulisi hoitaa suljetulla lastinkäsittelyjärjestelmällä. Luvan saajan olisi esitettävä lupaviranomiselle suunnitelma pölyhaittojen vähentämiseksi tehtävistä toimenpiteistä. Pölyhaittojen ehkäisemiseksi olisi annettava tarpeelliset määräykset. *Satama vastaa, että satamatoiminnot kehittyvät vähitellen ja mm. ELY-keskuksen esittämät kuljettimet tarvitsevat pitkäjänteistä suunnittelua ja uutta kenttätalaa rakentamiselle. Pölyhaittojen ehkäisemiseksi ja kuljetuskapasiteetin lisäämiseksi ja tehostamiseksi mm. Syväsatamaan on suunniteltu kuljettimien rakentamista. Nykyisin tuotekasoja kastellaan pölyämisen ehkäisemiseksi silloin kun se on mahdollista tuotteen siitä vahingoittumatta. Satama huomauttaa, että suurin osa Kantasataman kautta siirrettävistä tuotteista on*

kappaletavaraa ja niiden pölyäminen on varsin vähäistä. Käsittely Kantasatamassa on kalkkikiveä lukuunottamatta varastohalleissa, joten sataman näkemyksen mukaan pölynhallinta Kantasatamassa on riittävällä tasolla. Kalkkikiven käsittelyn siirtyessä Kantasatamasta Hopeakiven satamaan pölyäminen asutuksen suuntaan vähenee entisestään. Nyt jo rakennettu korjaamo Kantasataman ja asutuksen väliin sekä toistaiseksi vielä rakentamaton meluvalli estävät myös raskaimman pölyn kulkeentumista pois sataman alueelta.

Melu- ja värinäpäästöt

- ELY-keskus katsoo, että melumittauksia olisi tehtävä myös rakentamisen aikana sekä aina, kun laivatyyppit muuttuvat. Tämän lisäksi melua on mitattava säännöllisesti kolmen vuoden välein. ELY-keskukselle esitettävässä melumittausuunnitelmassa olisi otettava huomioon myös rautatie- ja maantiekuljetusten aiheuttama melu. ELY-keskus katsoo, että jatkuvatoimista melumittauksista olisi edellyttävä ainakin osalle ajalle, jotta myös melutasoista saataisiin luotettavia tuloksia. ELY-keskus pitää hakijan esittämiä melupäästöjä rajoittavia toimenpiteitä, kuten toimintojen uudelleen sijoittelua ja meluaitojen rakentamista hyvänä ratkaisuna. ELY-keskus katsoo myös, että luvan hakijan olisi selvitettävä myös tarkoitukseen soveltuvia teknisiä menetelmiä sekä muita toiminnallisia järjestelyjä, joilla melua voitaisiin vähentää nykyisestä ja erityisesti toiminnan laajennettua. ELY-keskus katsoo, että meluntorjuntatoimenpiteistä olisi tarvittaessa tehtävä suunnitelma, joka olisi toimitettava tiedoksi ELY-keskukseen.

Rakentamisen aikaista melua on vaikea mitata ja rakentamistoimet sijoittuvat tyypillisimmin päivä-aikaan, jolloin sallittu melutaso on korkeampi kuin yöaikaan. Kantasatamassa melutasot tulevat vähemmään bulkkitoiminnan siirtyessä Hopeakiveen ja Syväsatamaan. Jatkossa lisääntyvän konttiliikenteen kontit voidaan sijoittaa siten, että ne tomivat meluesteinä. Konttinosturin äänilähde on varsin matalalla, joten kontit torjuvat tätä ääntä tehokkaasti.

Laivojen dieselmoottorin ääni on varsin vaimeaa, joten satama ei näe tarpeelliseksi mitata eri laivatyyppien aiheuttamaa melua. Laivatyyppien melutaso huomioidaan mallissa, johon eri laivatyyppien melutaso saadaan vastaavista kohdemittauksista. Myös tie- ja rautateiden melutasot tulevat huomioiduksi mittauksissa.

Sataman jätehuolto

ELY-keskus katsoo, että luvan hakijan on pidettävä hakemuksessa esitettyä tarkemmin kirjaa kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikoista sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä, jne.

Sataman jätehuolto on järjestetty yhdessä jätehuollon ammattilaisten kanssa ja satama on toimittanut ELY-keskukselle jätehuoltosuunnitelmansa. Satama käyttää jätehuoltonsa järjestämisessä ammattimaisia jätehuoltoyrityksiä, joten satama katsoo, että yritykset huolehtivat itse kuljettajiensa merkitsemisestä rekisteriin.

Tarkkailu

- Luvan saajan tulee jatkossakin osallistua sekä Kokkolan merialueen että Kokkolan ilmanlaadun yhteistarkkailuun. Myös toiminnasta aiheutuvaa melua on tarkkailtava ja melumittaukset on laadittava ottaen huomioon mitä aiemmin on lausuttu. Luvan saajan on lisäksi laadittava kokonaisvaltainen suunnitelma sataman käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailusta.

Satama on osallistunut Kokkolan edustan merialueen tarkkailuun sekä ilmanlaadun yhteistarkkailuun ja tulee osallistumaan näihin jatkossakin. Päästötarkkailut on hoidettu nykyisin voimassa olevien lupamääräysten mukaisesti.

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

- Kalatalousryhmä katsoo, että luvan saajan on edelleen tarkkailtava toiminnan vaikutuksia kalakantoihin ja kalastukseen Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Tarkkailu voidaan toteuttaa myös yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Satama on mukana merialueen yhteistarkkailussa. Yhteistarkkailu muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä on myös sataman etujen mukaista ja satama on mukana tarkkailussa jatkossakin. Ajoittain päivitettävä yhteistarkkailun tarkkailusuunnitelma lähetetään POHELY:lle aina sen päivittyttyä.

Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta

- Lautakunta on esittänyt muun muassa, että pölypäästöjä voidaan rajoittaa merkittävästi. Irtotavaran käsittelyn yhteydessä tulee sadevesiviemäreiden kannet olla suljettuina. Irtotavaralastaustapahtuman jälkeen tulee laituri välittömästi siistiä pölypäästöjen estämiseksi. Vesipäästöjen minimoimiseksi tulee muun muassa sadevesiviemäreiden kannet sulkea irtotavaran täytön ajaksi. Melun osalta on todettu muun muassa, että erilaisten työmenetelmien sekä laitteiden teknisen kehityksen myötä voidaan päästä tilanteeseen, jossa melupäästöjen vähentäminen on mahdollista.

Vesi- ja pölypäästöjen minimoimiseksi hakijalla ei ole huomautettavaa. Melusta hakija toteaa, että kehitystyö on kesken, koska riittävä kenttäkapasiteettia ei ole ollut vielä käytössä.

Kokkolan Teollisuusvesi (muistutus)

- Kokkolan Teollisuusvesi Oy esittää muistutuksessaan, että sen merivedenotto sijaitsee Kokkolan Syväsataman satama-altaan itäpäässä. Merivesipumppaamon kautta johdetaan lähes kaikkien Kokkolan suurteollisuusalueen teollisuuslaitosten tarvitsema merivesi. Yhtiö pitää tärkeänä, että Kokkolan Satama huolehtii osaltaan siitä, ettei toiminta aiheuta huomattavaa vedenlaadun heikkenemistä.

Meriveden ajoittain suuret kiintoainepitoisuudet johtuvat todennäköisimmin Syväsataman altaan liettyneestä pohjasta sekä alusten ja hinaajien potkuvirtojen aiheuttamasta samennuksesta. Tilanteeseen on tulossa parannusta, kun Kokkolan väylää syvennetään ja samassa yhteydessä satama-allas puhdistusruopataan ja osittain syvennetään. Liettynyt pohja vaihtuu

karkeampaan sedimenttiin, joka on sekä haitta-ainemääriltään alhaisempaa, että vähemmän häiriintymisherkkää kuin nykyinen liettynyt pohja. Hakija katsoo, että satamakentillä tapahtuva toiminta ei merkittävästi lisää kiintoaineksen määrää merivedessä. Kenttien nykyiset hulevedet virtaavat mereen hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta. Myös laajenevien satamaosien hulevedet käsitellään samoilla periaatteilla. Lisäksi kenttien puhtaanapitoon on kiinnitetty aiempaa parempaa huomiota.

Tulevissa ruoppauksissa kiintoaineksen määrää meriveden otossa voidaan vähentää työaikaisilla suojarakenteilla.

Kokkolan Kalastajain Seura ry:n muistutus

- Seura muistuttaa, ettei hyväksy hulevesikaivoista mereen päätyvää vesikuormitusta ja esittää kaivoihin tiheämpää seurantaa ja tyhjentämistä kuormituksen vähentämiseksi. Lisäksi yhdistys on huolissaan Potin alueelle ulottuvista pölyhaitoista.

Seurantaa ja hiekanerotuskaivojen tyhennysväliä tullaan tihentämään edellä vastineessa esitetyllä tavalla. Pölyhaitat vähenevät Potin alueella bulkkituotteiden siirryttyä Hopeakiven ja Syväsataman alueelle sekä alueelle rakennetun korjaamohallin ja myöhemmin rakennettavan meluaidan välillisenä seurauksena.

Rainosalon, Mäenpään ja Sundströmin muistutukset

Muistutuksiin ja korvaushakemuksiin satama vastaa, että pöly- ja vesistöhaittoja pyritään vähentämään aktiivisesti edellä vastineessa esitetyillä keinoilla.

Korvaushakemuksiin satama vastaa, että Kokkolan edustan merialuetta kuormitetaan myös muiden kuin satamatoimintojen muodossa. Kuormituksesta ja niiden aiheuttajista saataneen lisätietoa alueelle laadittavasta merialueen virtausmallista, johon satamakin osallistuu. Tässä vaiheessa hakija ei katso olevansa korvausvelvollinen itse satamatoiminnoista yksittäisille kalastajille.

Satama hyväksyy korvausvaatimukset ruoppaushankkeiden yhteydessä (vesilain mukainen menettely), kun haitta voidaan selkeästi osoittaa ruoppauksen aiheuttamaksi ja on rajalliseen aikaan sidottu. Hakija huomauttaa vielä, että maksaa vesilupiensa edellyttämiä kalatalousmaksuja vesialueille aiheutuvien kalataloudellisten vahinkojen ehkäisemiseksi lähes vuosittain.

Neuvottelu

Lupaviranominen ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus tutustuivat sataman toimintaan Kokkolassa 12.5.2015, jolloin pidettiin asiakokonaisuudesta neuvottelu. Neuvottelumuistio on liitetty asiakirjoihin.

MERKINTÄ

Samanaikaisesti tämän päätöksen kanssa aluehallintovirasto antaa päätökset nro 182/2015/1 Kokkolan Syväsataman ympäristöluvan muuttamisesta ja tarkistamisesta ja nro 181/2015/1 Kokkolan Hopeakiven sataman ympäristöluvasta.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Ratkaisu

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan Kokkolan Satama Oy:lle satamatoiminnan laajentamiselle Kantasatamassa liitteessä 1 määritetyille alueelle.

Samalla Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto tarkistaa Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 31.12.2004 (LSY-2002-Y-300) Kokkolan Kantasatamalle myöntämän toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan nro 37/2004/2 lupamääräykset.

Ennalta arvioiden lupamääräysten mukainen toiminta ei aiheuta korvattavaa vahinkoa.

Lupamääräykset kuuluvat tarkistettuina seuraavasti:

Päästöt vesiin ja viemäriin

1. Satama-alueen sadevedet ja muut pintavedet on johdettava niin, ettei niistä aiheudu pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa. Laiturien ja irtolastien käsittelyalueilta tulevat hulevedet on koottava kiintoaineen erotuskaivolla varustettuihin sadevesiviemäriin.
2. Satamatoiminnassa syntyvät talousjätevedet on johdettava vesihuoltolaitoksen viemäriin ja käsiteltävä asianmukaisesti.
3. Lastien purkamisessa, lastaamisessa ja varastoinnissa sekä sataman muussa toiminnassa on huolehdittava säännöllisesti laituri- ja kenttäalueiden sekä kulkureittien siisteydestä. Laiturialueet, irtotavaran välivarastointialueet ja muut lastien käsittelyalueet ja kuljetusreitit on viipymättä puhdistettava mahdollisista lastijäämistä.
4. Hienojakoisen irtolastin pääsy mereen on estettävä peittämällä lastausalueen laiturikaivojen kannet lastin purun ja lastauksen ajaksi.
5. Rakennettavilta uusilta laiturialueilta sadevesiviemäriin kertyvä vesi on johdettava mereen valuma-alueen koon mukaisesti mitoitettujen hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta. Myös työkonien huolto- ja korjauspaikoilta ja polttonesteen jakelualueilta tulevat hulevedet on johdettava öljynerotuskaivojen kautta. Öljynerottimissa on oltava öljyntunnistimet ja hälyttimet.

Sadevesiviemärien purkupisteet on varustettava sulkuventtiileillä. Sulkulaitteiden ja erotuskaivojen sijainnit on merkittävä näkyvästi.

Hulevesijärjestelmä on rakennettava uusilla laiturialueilla ja asfaltoiduilla kentillä siten, että mereen purettavan huleveden laatua voidaan tarvittaessa tarkkailla.

Uusien laiturirakenteiden suunnitelmien valmistuttua on Kantasataman täsmennetty hulevesien johtamis- ja käsittelysuunnitelma esitettävä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

6. Öljynerotuksen jälkeen lähtevän mereen johdettavan veden öljypitoisuus ei saa ylittää 5 mg/l.

Öljynerotuskaivot ja hulevesiviemäreiden hiekanerotuskaivot on tyhjennettävä tarvittaessa ja vähintään kaksi kertaa vuodessa. Lietteen määrästä ja kaivojen tyhjentämisestä on pidettävä kirjaa.

Melu

7. Kantasataman toimintojen aiheuttama melu ei saa yhdessä muiden alueella olevien satamatoimintojen kanssa ylittää:
 - asuinrakennusten piha-alueilla päivällä klo 7.00-22.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 55 dB eikä yöllä klo 22.00-7.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 50 dB.
 - lomarakennusten piha-alueilla päivällä klo 7.00-22.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 45 dB eikä yöllä klo 22.00-7.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 40 dB.

Toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa on seurattava ja tarvittaessa vähennettävä. Melutasoja määritettäessä on tarvittaessa otettava huomioon melun kapeakastaisuus tai iskumaisuus valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaan.

8. Sataman kunnossapidossa ja uusissa laitehankinnoissa on pyrittävä vähämeluisiin ratkaisuihin siten, että kiinnitetään huomiota laitteiden ja koneiden melutasoon. Jotta äänitaso Ykspihlajassa ei jatkossa nousisi, tulee satamassa ja teollisuuslaitoksilla laiteinvestointeja tehtäessä suosia melupäästöarvoltaan hiljaisia tuotteita.

Alueelle myöhemmin rakennettavien rakennusten ja varastojen sijoittelu on toteutettava siten, että rakennukset toimivat tehokkaina meluesteinä asutuksen suuntaan.

9. Luvan haltijan on tehtävä yhdessä muiden alueella toimivien satamanosien kanssa meluntorjuntasuunnitelma, jossa on selvitetty miten tulevasta satamatoiminnasta syntyvää melua voitaisiin vähentää nykyisestä. Suunnitelma on tehtävä 31.5.2016 mennessä. Meluntorjuntasuunnitelma on toimitettava tiedoksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristön-suojeluviranomaiselle.

Päästöt ilmaan

10. Luvan haltijan on laadittava koko satama-aluetta koskevat uudet ilmapäästölaskelmat sekä uusittava ilmapäästöjen leviämismalli. Lisäksi on arvioitava ilmapäästöjen vaikutukset myös hakemuksen mukaisessa laajennetussa toiminnassa.

Leviämismalli on tehtävä yhdessä alueella toimivan teollisuuden kanssa. Leviämismalli ja laskelmat on toimitettava tiedoksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Leviämismalli ja laskelmat on tehtävä lupamääräyksen 27 mukaisella tavalla.

11. Pölyhaittojen vähentämiseen on edelleen kiinnitettävä huomiota. Pölyävien irtolastien, kuten kalkkikiven käsittelyssä on käytettävä mahdollisimman vähän pölyämistä aiheuttavia tekniikoita, jolla pölyhaitta minimoidaan.

Tarvittaessa pölyämistä on vähennettävä esim. peittämällä tai kastelemalla.

Jätehuolto

12. Sataman pitäjän on huolehdittava sen asianmukaisesti hyväksytyn sataman jätehuoltosuunnitelman mukaisesti siitä, että satamassa voidaan ottaa vastaan satamaa käyttäviltä aluksilta tulevat, merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9 luvun 1 §:n tarkoittamat jätteet. Sataman jätehuoltosuunnitelmaa on tarkistettava, jos satamaan jätettävien jätteiden laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi.
13. Satamatoiminnassa syntyvät ja aluksista vastaanotettavat jätteet on lajiteltava ja erilaatuiset jätteet on kerättävä erillisiin astioihin.

Muodostuvat jätteet on ensisijaisesti ohjattava uudelleenkäytettäviksi tai kierrätettävä. Toissijaisesti jäte on toimitettava hyödynnettäväksi aineena tai energian tuotannossa. Mikäli hyötykäyttö ei ole mahdollista, jätteet on toimitettava loppusijoitettavaksi laitokseen tai kaatopaikalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen hyödyntäminen tai käsittely.

14. Jätteiden vastaanotto ja varastointi on toteutettava siten, että niiden hyödyntämismahdollisuuksia ei heikennetä. Jätteet on varastoitava ja käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu roskaantumista, hajuhahtaa tai muutakaan ympäristön pilaantumisen vaaraa.
15. Toiminnassa muodostuvat vaaralliset jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisenlaisen jätteen vastaanotto. Luovutettaessa vaarallisia jätteitä ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen. Vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee jätelain (646/2011) 121 §:n mukaiset tiedot jätteistä.

16. Jätteiden kuljettajien tulee olla merkittynä ELY-keskuksen ylläpitämään jätetiedostoon ja kuljetuksen siirtoasiakirjoihin tulee sisällyttää jäteasetuksessa (179/2012) edellytetyt tiedot.

Varastointi

17. Satamassa varastoitavat raaka-aineet, kemikaalit, polttoaineet sekä tuotteet ja jätteet on varastoitava ja käsiteltävä asianmukaisesti merkittyinä, katetussa ja tuulelta suojatussa tilassa siten, ettei niistä aiheudu haittaa tai vaaraa ihmisten terveydelle, maaperän, pinta- tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajua eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Varastosäiliöillä ja -astioilla on oltava asianmukaiset tiiviit suoja-altaat tai vastaavat tilat, joista niihin vuotanut öljy tai kemikaali ei pääse maaperään eikä pohja- tai pintavesiin.

18. Kemikaalikontit ja kuljetussäiliöt, jotka sisältävät Marpol 73/78-yleissopimuksen tarkoitettuja aineita, on säilytettävä satama-alueella selvästi merkityllä, ainoastaan niiden säilytykseen varatulla, asfaltoidulla alueella (IMO-alue). Alueen kestopäällysteiden pinta on muotoiltava laidoiltaan korotetuksi ja alueen sadevesiviemäri on varustettava sulkulaitteistolla.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

19. Poikkeuksellisiin tilanteisiin on varauduttava ennalta. Satamassa on oltava jatkuvasti käytettävissä ja viipymättä saatavissa varastoitaville kemikaaleille sekä palaville nesteille ja öljyille soveltuvaa imeytysmateriaalia. Niillä laituri- ja varastointialueilla, joiden viemäröintiä ei ole varustettu sulullisella öljynerotuskaivolla, on oltava käytettävissä viemärikaivojen sulkukansia.

Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttonesteet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen. Vahinkoja onnettomuustilanteiden varalle satamassa on oltava helposti saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia ja öljyntorjuntapuomia. Öljyntorjuntapuomi on pystyttävä vetämään paikoilleen välittömästi onnettomuuden tapahduttua.

20. Polttonesteiden asfaltoidulla jakelualueella on varauduttava mahdollisten vuotojen talteenottoon. Sataman on varauduttava hankkimaan VNA 249/2014 mukaisesti paikallisten olosuhteiden vaatima määrä öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan soveltuva kalustoa ja varusteita.

21. Poikkeuksellisia päästöjä aiheuttavista häiriötilanteista sekä muista vahingoista ja onnettomuuksista, joissa haitallisia aineita pääsee tai voi päästä ympäristöön, on viipymättä ilmoitettava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tarvittaessa Kokkolan kaupungin pelastusviranomaiselle. Öljy- ja mahdollisista kemikaalivahingoista on ilmoitettava myös Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren pelastuslaitokselle.

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi, tilanteen palauttamiseksi ennalleen sekä tapahtuneen

toistumisen estämiseksi ja järjestettävä tarpeellinen tarkkailu päästöjen selvittämiseksi.

22. Sataman turvallisuus- ja pelastussuunnitelma on pidettävä ajantasaisena ja päivitettävä toiminnan muuttuessa. Päivitetty suunnitelma on toimitettava pelastusviranomaiselle, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluessa suunnitelman valmistuttua.

Muut toimet haittojen ehkäisemiseksi

23. Luvan haltijan on huolehdittava, että satama-alueella toimintaa harjoittavat yritykset ja muut satamatoimintaan liittyvät tahot ovat tietoisia Kantasataman ympäristöluvan lupamääräyksistä ja toimivat tämän päätöksen mukaisesti satama-alueella (esimerkiksi satamajärjestyksen ja sopimusten avulla).

Tarkkailu

24. Luvan haltijan on oltava selvillä toiminnan päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön. Kokkolan Sataman on laadittava kokonaisvaltainen suunnitelma sataman käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailusta. Suunnitelmaan on sisällytettävä hulevesien johtamis- ja näytteenottosuunnitelma. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Suunnitelmaan on liitettävä kartta, josta käy ilmi näytteenottopaikat.

Päästöt mereen (kuormitustarkkailu)

25. Asfaltoidulta alueelta lähtevän huleveden määrää, laatua ja kuormitusta mereen on tarkkailtava. Nykyisen kenttäalueen hulevesien laatu on selvitettävä tehostetusti ainakin vuoden 2016 aikana. Näytteitä on otettava neljä kertaa sulan maan aikana. Tämän jälkeen hulevesiä tulee tarkkailla kaksi kertaa vuodessa keväällä ja syksyllä ajankohtana jolloin veden virtaama on riittävä näytteenoton kannalta.

Vesinäytteestä on määritettävä ainakin pH, sähkönjohtokyky, kiintoaine, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori, sulfaatti, öljyhiihivedyt sekä rauta. Näytteenoton yhteydessä on määritettävä myös virtaama. Vuoden 2016 aikana tulee kertaluontoisesti määrittää edellisten parametrien lisäksi kloridi sekä raskasmetallit (ainakin sinkki, kupari, lyijy, kromi, nikkeli, kadmium). Näytteenotonaikainen sataman toiminta, kuten alueella varastoidut raaka-aineet ja niiden määrät on kirjattava.

Tulokset on toimitettava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluttua niiden valmistuttua.

26. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on tehtävä CEN- tai sitä vastaavan kansallisen standardin mukaisesti ja suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan puolesta. Päästömittauksissa on määritettävä mittausmenetelmän kokonaispävarmuus.

Tarkkailua voidaan tarvittaessa muuttaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että tämä ei heikennä tarkkailun luotettavuutta, kattavuutta tai lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta.

Vaikutustarkkailu

27. Luvan haltijan tulee seurata toimintansa vaikutuksia alueen ilmanlaatuun osallistumalla Kokkolan seudulla toteutettaviin ilmanlaatua koskeviin selvityksiin, ilmanlaadun mittauksiin, leviämismalliselvityksiin ja bioindikaattoritutkimuksiin päästöjen mukaisella osuudella.
28. Satamatoiminnasta aiheutuva melu on mitattava joka kolmas vuosi. Mittaussyunnitelma on esitettävä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle vähintään kaksi kuukautta ennen mittauksia. Melumittausten perusteella laadittu raportti tulee toimittaa ELY-keskukselle valmistumisen jälkeen.

Lisäksi toiminnanharjoittajan on osallistuttava koko aluetta koskeviin meluselvityksiin.

29. Sataman vaikutuksia merialueeseen on tarkkailtava hakemuksessa esitetyn mukaisesti osallistumalla alueen muiden laitosten kanssa merialueen yhteistarkkailuun Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tarkemmin hyväksymällä tavalla.

Luvan haltijan on tarkkailtava toiminnan vaikutuksia kalakantoihin ja kalastukseen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Ehdotus tarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Kirjanpito- ja raportointi

30. Sataman toiminnasta on pidettävä kirjaa, josta käy ilmi ainakin
 - alusten käynnit ja lastit
 - toiminnassa syntyvät jätteet (laji, määrä, käsittely, toimituspaikka) sekä jäteluettelon mukainen nimike
 - aluksista vastaanotetut jätevedet ja muut jätteet (laji, määrä, toimituspaikka)
 - energian ja veden kulutus
 - tiedot erityisen meluavista toimista
 - tarkkailujen tulokset
 - tiedot öljynerottimien tyhjennyksistä
 - poikkeukselliset tilanteet, niiden syyt ja korjaustoimenpiteet

Kirjanpito on säilytettävä kolmen vuoden ajan. Jätekirjanpito on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti vähintään kuusi vuotta.

31. Luvan haltijan on raportoitava vuosittain helmikuun loppuun mennessä edellistä kalenterivuotta koskevat tiedot toiminnasta ja sen päästöistä valvontaviranomaiselle viranomaisen ohjeiden mukaisesti. Raporttiin on liitettävä ainakin seuraavat asiat:

- laitoksen vastuuhenkilön yhteystiedot
- tiedot vesitarkkailusta
- laskennalliset vuosipäästöt ilmaan
- tiedot sataman jätehuoltosuunnitelmasta
- tiedot poikkeuksellisista tilanteista
- vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset toiminnassa

Päästö- ja vaikutustarkkailua koskeva säännöllinen raportointi tulisi mahdollisuuksien mukaan laatia sähköisessä järjestelmässä.

Toiminnan lopettaminen

32. Jos satamatoiminta tai sen osa loppuu, on siitä tehtävä ilmoitus lupaviranomaiselle viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan päättymistä.

Ilmoituksessa on esitettävä suunnitelma toiminnan hallitusta lopettamisesta aikatauluineen (alueen kunnostamistoimet liittyen vesiensuojeluun, maaperäsuojeluun ja jätehuoltoon sekä ympäristön jälkitarkkailu).

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Asiassa on sovellettu hakemuksen vireilletulohetkellä voimassa ollutta ympäristönsuojelulakia (86/2000) ja ympäristönsuojeluasetusta (169/2000).

Tällä päätöksellä on tarkistettu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 31.12.2004 antaman Kantasataman toimintaa koskevan ympäristöluvan nro 37/2004/2 vastaamaan sataman nykyistä tilannetta. Luvan myöntämisen edellytykset satamalle on ratkaistu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston antamassa lupapäätöksessä. Kysymyksessä on myös sataman toiminnan olennainen muuttaminen hakijan hallitseman satama-alueen laajennuksen takia, johon on tällä päätöksellä myönnetty lupa.

Satamatoiminta ei laajennettunakaan aiheuta terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista, maaperän, pohjaveden tai merialueen pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Aikaisemmassa ympäristöluvassa vaaditut toimenpiteet koskien hulevesien johtamista on tehty.

Satama sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella. Tämän luvan mukaisesti toimittaessa ja toimintaa edelleen kehitettäessä sataman toiminta on kokonaisuutena arvioituna vesienhoitosuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaista.

Kun toimitaan hakemuksessa esitetyn ja tarkistettujen lupamääräysten mukaisesti, toiminnan voidaan katsoa täyttävän parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset.

Harjoitettaessa toimintaa lupamääräysten mukaisesti sataman toiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa asetetut vaatimukset ja ne vaatimukset, jotka on säädetty luonnonsuojelulaissa ja luonnonsuojelulain nojalla.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1-2

Hulevesien hallitulla keräämisellä ja erotinjärjestelmällä ehkäistään kiintoaineksen ja mahdollisten haitallisten aineiden kulkeutuminen mereen ja ympäröivään maastoon.

Viemäriverkostoon saa johtaa vain sinne sopivia vaarattomia jätevesiä siten, ettei jätevesistä aiheudu haittaa viemäriverkostolle tai puhdistamon toiminnalle.

Lupamääräys 3

Lupamääräys on annettu aineiden ja lastijäämien maaperään ja mereen pääsyn ehkäisemiseksi. Laiturialueiden ja satamakenttien säännöllinen siivous vähentää pölyämistä ja lastijäämien leviämistä laajemmalle. Myös kuljetus- ja siirtokaluston puhtaudesta on huolehdittava, jotta ajoneuvojen pyörien tai muiden rakenteiden mukana ympäristöön ei leviä jätteitä tai lastijäämiä.

Irtolastien aiheuttamaa haittaa on mahdollista rajoittaa estämällä lastin suora pääsy viemäriin ja laajemmalle sulkemalla laiturikannet ja viemärikaivojen sulkimet.

Lupamääräys 4

Vuodon sattuessa haitallisten aineiden pääsyä mereen voidaan ehkäistä reuksella ja sulkemalla viemärit.

Lupamääräys 5

Hulevesien hallitulla keräämisellä ja erotinjärjestelmillä ehkäistään kiintoaineksen ja mahdollisten haitallisten aineiden kulkeutuminen mereen.

Sadevesiviemäreiden sulkua-, hiekanerotus- ja öljynerotuskaivoilla vähennetään kiintoaine- ja öljy- sekä kemikaalipäästöjä mereen niin normaalissa toiminnassa kuin poikkeustilanteissakin. Sataman toiminnan laajentuessa myös uusien alueiden viemäroinnin toimivuus on varmistettava. Tämän varmistamiseksi aluehallintovirasto on vaatinut, että uusien laitureiden hulevesien johtamis- ja käsittelysuunnitelma toimitetaan tiedoksi valvontaviranomaiselle.

Lupamääräys 6

Öljynerotuskaivojen säännöllinen tyhjentäminen on tarpeen erotinkaivojen toimivuuden ylläpitämiseksi. Kohteissa, joissa erottimessa käsitelty vesi johdetaan sadevesiviemäriin tai vesistöön, vaaditaan SFS-EN-858-1 mukainen I luokan öljynerotin.

Lupamääräykset 7-9

Sataman toiminnasta aiheutuvan melutason rajoittamisella estetään toiminnan melun aiheuttama kohtuuton rasitus sekä terveys- ja viihtyisyshaitat ympäristön asuinkiinteistöillä sekä lomakiinteistöillä. Lupamääräyksessä on sovellettu valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettuja melutason ohjearvoja, ja laitoksen toiminnasta aiheutuvia päivä- ja yöaikaisia melutasoja on rajoitettu kyseisen päätöksen mukaisesti.

Ko. Yksipihlajan satama-alueella on ennestään paljon meluavaa toimintaa johtuen suurteollisuusalueesta. Lähimmät asuintalot sijaitsevat Yksipihlajan asuinalueella Kantasataman itäpuolella noin kilometrin etäisyydellä Kantasatamasta kaakkoon. Lähimmät loma-asunnot sijaitsevat Kantasatamasta lähimmillään noin 1,5 kilometrin etäisyydellä Kantasatamasta luoteeseen.

Vuosien 2010 ja 2013 tehtyjen meluselvitysten mukaan satamatoiminnasta ei aiheudu asuinalueille päivä- eikä yöaikaisten melutasojen (55 dB ja 50 dB) ylityksiä. Vaikka sallittuja melutasoja ei ole ylitetty on aluehallintovirasto on vaatinut, että satama tekee meluntorjuntasuunnitelman. Yksipihlajan asuinalue sijaitsee lähellä, ja alue saattaa ulottua sataman melun vaikutuspiiriin. Jotta äänitaso Yksipihlajassa ei jatkossa nousisi, tulee satamassa ja teollisuuslaitoksilla laiteinvestointeja tehtäessä suosia melupäästöarvoltaan hiljaisia tuotteita.

Uusien toimintojen meluntorjunnan etukäteissuunnittelulla varmistetaan myös, että uuden laiturialueen satamatoiminnasta ei aiheudu melutasojen ylittymistä.

Lupamääräykset 10-11

Hakemuksessa on esitetty tiedot Kantasataman arvioiduista ilmapäästöistä. Koska alus-, maantie-, satama- ja raideliikenne tulee lähitulevaisuudessa kasvamaan, myös päästöt ilmaan kasvavat merkittävästi. Aluehallintovirasto on tämän takia vaatinut uudet ilmapäästölaskelmat ja uuden leviämismallin tekemistä. Leviämismalli voidaan tehdä yhteistyössä lähialueen teollisuuslaitosten kanssa.

Pölyhaittojen vähentämiseksi irtolastit, joilta voisi aiheutua pölyhaittoja, tulisi varastoida halleissa. Lisäksi irtolastien siirrot ja lastaukset olisi hoidettava suljetulla lastinkäsittelyjärjestelmällä.

Lupamääräys 12

Aluksista satamaan toimitettavia jätteitä säätelee merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009), jonka mukaan ELY-keskus hyväksyy sataman jätehuoltosuunnitelman, jossa on esitetty aluksista peräisin olevien jätteiden jätehuollon järjestäminen.

Merenkulun ympäristönsuojelulain yhtenä tarkoituksena on järjestää alusten tavanomaisesta toiminnasta peräsin olevien jätteiden vastaanotto satamissa.

Mikäli satamaan jätettävien jätteiden laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi, jätesuunnitelma on jätettävä tarkistettavaksi.

Lupamääräykset 13-14

Jätelain mukaan jätettä on käsiteltävä hallitusti. Jätteistä tai jätehuollosta ei saa aiheutua haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon.

Jätteen haltijan on oltava riittävän hyvin selvillä hallinnassaan olevan jätteen määrästä, laadusta ja jätehuollon kannalta merkityksellisistä ominaisuuksista sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista.

Lupamääräykset 15-16

Jätelaki määrittelee, millä edellytyksillä jätettä voidaan luovuttaa. Jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä annetut määräykset perustuvat jätelakiin ja valtioneuvoston asetukseen jätteistä. Vaarallisen jätteen tuottaja ja kuljettaja ovat vastuussa siitä, että vaaralliset jätteet kuljetetaan lain mukaiseen paikkaan.

Vaaralliset jätteet tulee varastoida pakkauksissa, jotka ovat riittävän nestetiiviit ja kestävä, jotta nesteiden pääsy ympäristöön astioiden tai pakkausten rikkoutuessa voidaan estää.

Vaarallisen jätteen siirroista laadittavista asiakirjoista on määrätty jätelain 121 §:ssä. Siirtoasiakirjojen avulla viranomaisilla on mahdollisuus valvoa vaarallisten jätteiden kuljetuksia tuottajalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan. Vaarallisen jätteen tuottaja ja kuljettaja ovat vastuussa siitä, että vaaralliset jätteet kuljetetaan lain mukaiseen paikkaan.

Lupamääräykset 17-18

Varastointiin liittyvällä lupamääräyksellä pyritään varmistamaan riittävä ympäristönsuojelutaso varastointialueilla. Haitalliset ympäristövaikutukset on ehkäistävä ennakolta, mikä edellyttää toiminnanharjoittajalta varovaisuutta ja huolellisuutta lastien, kemikaalien, polttonesteiden ja jätteiden varastoinnissa. Asfaltoitujen kenttien ulkopuolella on mahdollista varastoida esimerkiksi puutavaraa tai muuta sellaista ainesta, josta ei voi liueta haitallisia aineita.

IMO-alueita koskeva lupamääräys on annettu, koska vaarallisia aineita saa varastoida vain sellaisella alueella satamassa, jossa on asianmukaiset suojaukset.

Lupamääräykset 19-22

Varautumalla ennakoon onnettomuus- ja vahinkotilanteisiin voidaan vähentää päästöjä ympäristöön. Ennaltaehkäisyn ja haittojen minimoinnin periaatteet edellyttävät haitallisten ympäristövaikutusten estämisen ennalta tai niiden rajoittamisen. Pintavesiviemäröinnin sulkemisella saadaan estettyä haitallisten aineiden pääsy mereen vahinkotilanteissa.

Poikkeuksellisista tilanteista, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava valvontaviranomaisille.

Lupamääräys 23

Lupamääräyksen tarkoituksena on varmistaa, että sataman pitjä toiminnan järjestämisestä vastaavana toiminnanharjoittajana on riittävästi selvillä satama-alueella toimivien yritysten toiminnasta ja että satamatoimintaa ja sen tukitoimintoja harjoittavat yritykset toimivat myönnetyn ympäristöluvan mukaisesti.

Lupamääräykset 24-25

Toiminnanharjoittajan tulee ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaisesti olla selvillä toimintansa vaikutuksista ympäristöön. Määräykset tarkkailusta, kirjanpidosta ja raportoinnista on annettu ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä myös sataman alueelta johdettavien hulevesien laadusta.

Hulevesien kiertäytteellä oli tuloksena, että hulevesissä on runsaasti kiintoainetta ja raskasmetalleja, erityisesti sinkki mutta lähes kaikkia tutkittuja raskasmetalleja. Aluehallintovirasto on tämän takia katsonut, että hulevesiä on tutkittava tehostetusti yhden vuoden aikana todellisen kuormituksen selvittämiseksi ja jotta hulevesien pitoisuusvaihtelu saataisiin selville. Pitkän aikavälin luotettavien tulosten saamiseksi hulevesiä tulee edelleen tutkia vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Lupamääräys 26

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 108 § edellyttää, että mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset tehdään pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Lupamääräykset 27-29

Kokkolan seudulla on toteutettu ilmanlaadun tarkkailu ja kaupungin edustan merialueen tilan tarkkailut yhteistyössä alueen merkittävimpien ympäristölupavelvollisten laitosten ja kaupungin kesken siten, että tarkkailutoimintaan liittyvät kustannukset on jaettu osapuolien kesken aiheuttamisperiaatteen mukaisesti erillisen sopimuksen perusteella. Ilmanlaadun ja merialueen tilan yhteistarkkailuihin, kalataloustarkkailuun sekä ympäristömelua koskeviin yhteisiin selvityksiin osallistuminen ovat tarpeen alueen sataman vaikutusten seuraamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi.

Melutasojen säännöllinen mittaaminen ja tarvittaessa mallintaminen ovat tarpeen valvonnan toteuttamiseksi. Melutarkkailussa tulee pyrkiä yhteistarkkailuun ja sellaiseen tilanteeseen, että suurteollisuuden melutarkkailut ja laskelmat toteutetaan samanaikaisesti.

Lupamääräykset 30-31

Ympäristövaikutusten seuraaminen ja lupamääräysten valvonta edellyttävät kirjanpitoa sataman toiminnasta, päästöistä ja jätteistä.

Lupamääräys 32

Lupa ei ole sisällytetty toiminnan lopettamista koskevia erityisiä määräyksiä, joten niistä annetaan erillinen päätös toiminnan harjoittajan ilmoituksen perusteella sataman mahdollisen lopettamisen yhteydessä.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt vaatimukset on pääosin otettu huomioon luparatkaisussa ja sen perusteluista ilmenevällä tavalla. Lisäksi voidaan mainita seuraavaa:

Hulevedet

Aluehallintovirasto on yhtynyt toiminnanharjoittajan esittämään näkemykseen hulevesien haitta-aineiden tarkkailemisesta ja selvittämisestä. Aluehallintoviraston arvioinnin mukaan hulevesien purkamista mereen ei ole tarpeen selvittää yksityiskohtaisesti, koska hulevesien aiheuttama kuormitus on oletettavasti vähäinen.

Aluehallintovirasto ei ole katsonut tarpeelliseksi vaatia sataman varautumista hulevesien yhteiskäsittelyyn. Uusien vesien johtamislinjojen rakentamista, jotta erilaiset hulevedet saataisiin koottua yhteen, ei voida pitää tarpeellisena vaatimuksena laajan satamatoiminnan järjestämisessä, koska toimenpiteen merkitys vesiensuojelun kannalta olisi hyvin vähäinen erityisesti suhteessa kustannuksiin.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan asfaltoimattomien alueiden hulevesien määrää ja laatua ei ole tarpeen selvittää, kun satamalla ei ole toimintaa asfaltoimattomilla alueilla.

Lastiruuman pesuvedet ja rikkipesurin vuotovesien vastaanotto

Aluehallintovirasto katsoo, että MARPOL 73/78 – yleissopimuksen V liitteen kokonaisuudistuksen vaatimuksia ei voida panna toimeen ympäristölupapäätöksen kautta. Merenkulun ympäristönsuojelulaki ei kuulu ympäristönsuojelulain soveltamisalaan.

Pöly

Aluehallintovirasto ei ole vaatinut erillisen pölyntorjuntasuunnitelman tekemistä. Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksessa esitetyt pölyntorjuntatimet sekä annettu lupamääräys ovat riittävät pölyhaittojen ehkäisemiseksi.

Melu

Melumittausten tekeminen rakentamisen aikana kuuluu aluehallintoviraston mukaan rakennusurakan päämiehelle eikä satamatoiminnalle. Muut ELY-keskuksen vaatimukset melun rajoittamisesta ja seuraamisesta toteutuu aluehallintoviraston mukaan kun noudatetaan annettuja määräyksiä.

Jätehuolto

Aluehallintovirasto ei ole päätöksessä antanut sellaisia määräyksiä meren pilaantumisen ehkäisemiseksi kuten sataman jätehuollon järjestelyistä, joita sataman tulee noudattaa merenkulun ympäristönsuojelulain ja MARPOL 73/78 yleissopimuksen kautta. Aluehallintovirasto on kuitenkin antanut lupamääräyksiä jätteiden käsittelystä jätelain mukaisesti.

Korvausvaatimukset

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 66 ja 67 §:n mukaan ympäristöluvan myöntämisen yhteydessä voidaan käsitellä vain luvitettavasta toiminnasta johtuvasta vesistön pilaantumisesta aiheutuvat vahingot. Sataman toiminnasta ei aiheudu vesistön pilaantumista. Väylän rakentamisesta ja ruoppauksista aiheutuvat mahdolliset vahingot käsitellään niitä koskevassa vesilain mukaisessa lupamenettelyssä tai erikseen vesilain mukaisessa menettelyssä. Muutoin ympäristöluvassa tarkoitettua toiminnasta aiheutuvien vahinkojen korvaamiseen sovelletaan ympäristövahinkojen korvaamisesta annettua lakia (737/1994). Sen mukaisesta ympäristövahingosta voidaan vaatia korvausta kanteella käräjäoikeudessa.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa. (YSL 28 §)

Ympäristönluvan lupamääräysten säännönmukainen tarkistamismenettely on kumottu 1.5.2015 voimaan tulleella ympäristönsuojelulain (527/2014) muutoksella (423/2015).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO**Täytäntöönpano**

Tämä päätös on lainvoimainen ja täytäntöön pantavissa valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta.

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 31.12.2004 antamassa ympäristöluvassa, dnro LSY-2002-Y-300 olevat lupamääräykset.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 5, 7, 28, 41–43, 45, 46, 90, 100 ja 108 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 5, 19, 19a, 22, 30 ja 37 §

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 12, 15, 16, 119, 121 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11, 12, 14, 20, 22, 24 sekä liite 4

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tästä päätöksestä peritään maksua 4 935 euroa. Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan ympäristöluvan käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään.

Hakemuksen vireille tullessa voimassa oli aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 annettu valtioneuvoston asetus (1572/2011), jonka liitteenä olevan maksutaulukon mukaan sataman ympäristöluvan käsittelymaksu on 9 870 €. Lupamääräysten tarkistamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, joka on 50 % taulukon mukaisesta maksusta.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Kokkolan kaupungissa ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston virallisella ilmoitustaululla sekä Keski-Pohjanmaa lehdessä ja Österbottens Tidningissä. Päätös on luettavissa osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

JAKELU

Päätös

Kokkolan Satama Oy

Tiedoksi

Kokkolan kaupunki

Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (sähköisesti)

Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan erikseen niille, joille on annettu tieto hakemuksen jättämisestä sekä niille, jotka ovat esittäneet hakemuksen johdosta muistutuksia tai vaatimuksia.

MUUTOKSENHAKU

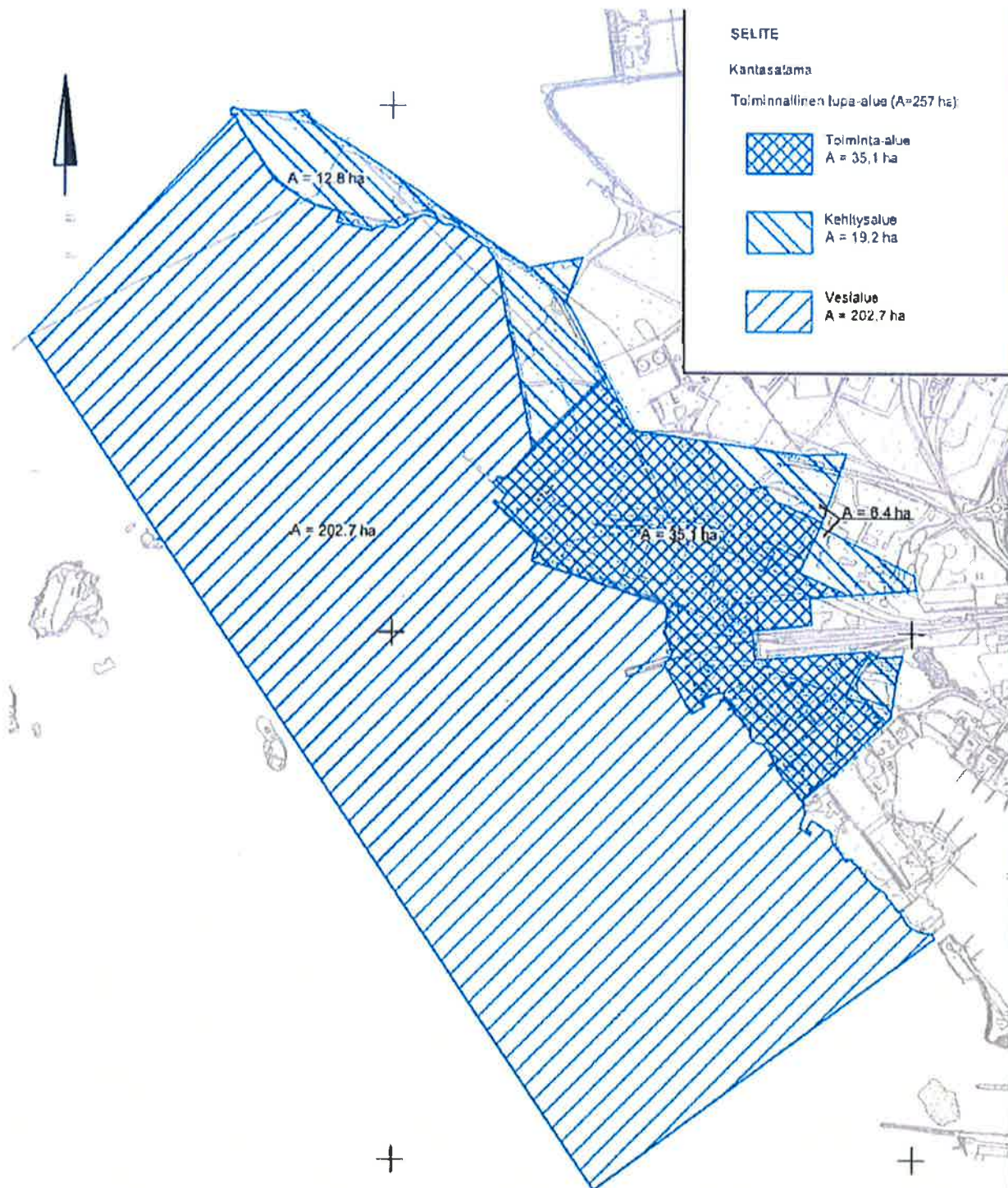
Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

LIITTEET

Toiminta-alue
Asemapiirros
Valitusosoitus

Reko Vuotila
Jari Tolppanen
Maria Lövdahl

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvos Reko Vuotila ja ympäristöneuvos Jari Tolppanen. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Maria Lövdahl.

Rakennuskohteen nimi ja osoite

Kokkolan satama
Kantasatamantie 50
67900 Kokkola

Ramboll Finland Oy
PL 25, Säterinkatu 6
02601 Espoo
puh. 020 755 611
fax 020 755 6206

hyv.
M. Autiola

Päristyksen sisältö

Mittakaava

1:12 000 (A4)

Kantasataman satamaosan
toiminnallinen lupa-alue

Suunn. ala

YMP

Työnro

82120396

Tiedosto

Päiväysnumero

03

Muutos

v2

piirt.

MHRK

suunn.

M. Kangaskoskka

pvm

27.05.2015

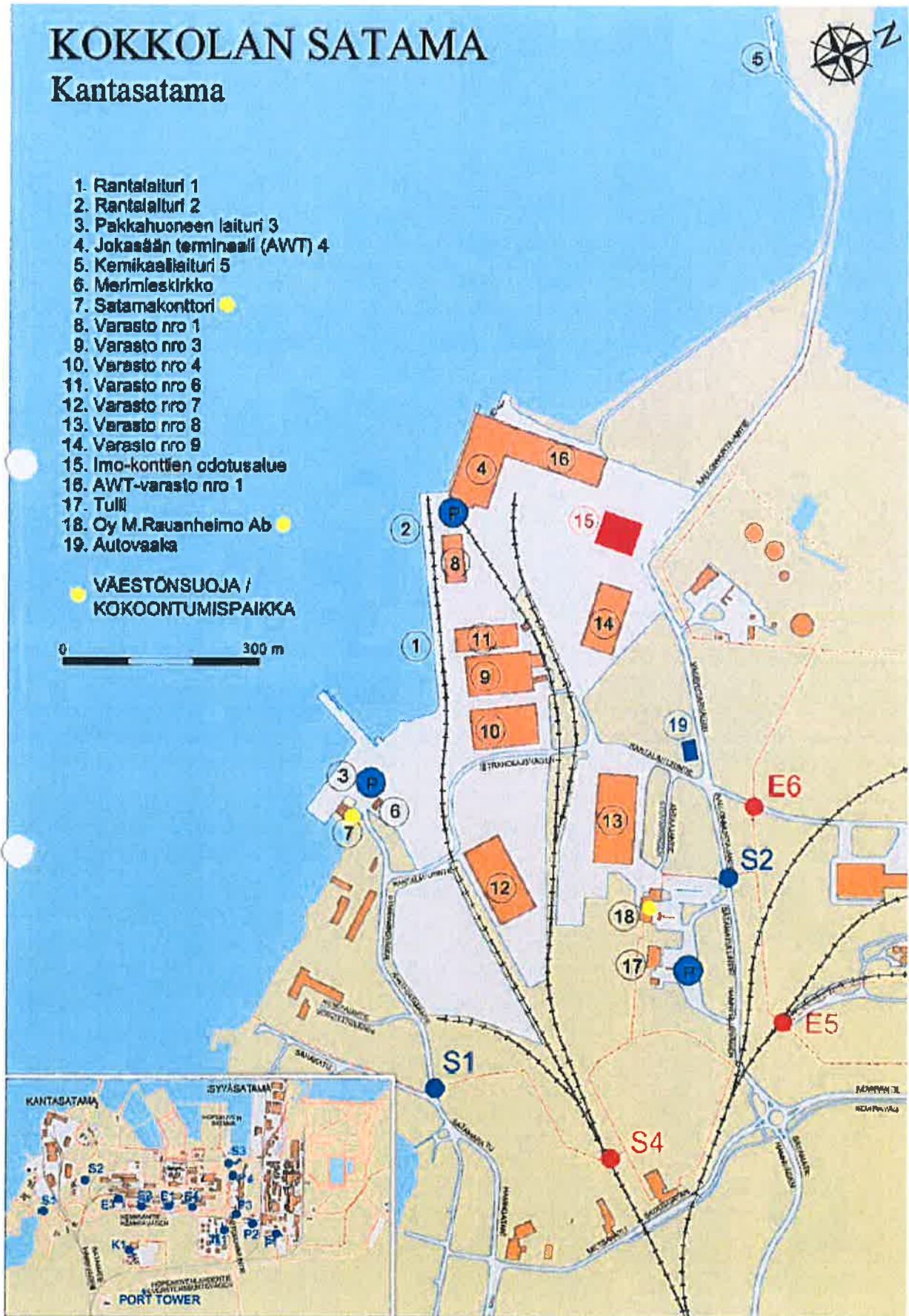
KOKKOLAN SATAMA

Kantasatama

1. Rantalaitur 1
2. Rantalaitur 2
3. Pakkahuoneen laitur 3
4. Jokasään terminaal (AWT) 4
5. Kemikaalilaituri 5
6. Merimieskirjasto
7. Satamakonttori
8. Varasto nro 1
9. Varasto nro 3
10. Varasto nro 4
11. Varasto nro 6
12. Varasto nro 7
13. Varasto nro 8
14. Varasto nro 9
15. Imo-konttien odotusalue
16. AWT-varasto nro 1
17. Tulli
18. Oy M. Rauanheimo Ab
19. Autovaaka

● VÄESTÖNSUOJA /
KOKOONTUMISPAIKKA

0 300 m

Valitusviranomainen	Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 19.11.2015												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table><tr><td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr><tr><td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr><tr><td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr><tr><td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr><tr><td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr><tr><td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr></table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.												